PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės tarybos
2019 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. T-98

JONIŠKIO TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRAS
Viešoji įstaiga, Žemaičių g. 9, LT-84147 Joniškis, tel. (8 426) 52 388, el. p. vic@jvic.lt, www.visitjoniskis.lt ,
socialinio tinklo facebook paskyra: www.facebook.com/JoniskioTVIC
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 300053529

2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2019 m.
Joniškis

1. BENDROJI DALIS

1.1. Bendra informacija apie Joniškio turizmo ir verslo informacijos centrą

VšĮ Joniškio turizmo ir verslo informacijos centras (toliau - Centras) įsteigtas 2004 m. rugsėjo 10 dieną. Centras yra pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kuris veiklą vykdo vadovaujantis Viešųjų įstaigų įstatymu, Turizmo įstatymu, Joniškio rajono savivaldybės mero, administracijos direktoriaus ir Joniškio rajono Tarybos priimtais sprendimais, įstaigos įstatais ir kitais LR įstatymais bei teisės aktais.

Pagrindinis Centro veiklos tikslas yra rinkti, kaupti ir turistams bei Joniškio rajono svečiams nemokamai teikti informaciją apie teikiamas turizmo paslaugas, lankytinas Joniškio krašto vietas ir objektus, taip pat skleisti informaciją apie Joniškio rajoną, rengti, leisti ir platinti informacinius bei kartografinius leidinius apie turizmo paslaugas, objektus ir vietoves. Be to, Centras teikia informacijos, konsultacijų ir mokymo paslaugas bei praktinę pagalbą smulkaus ir vidutinio verslo subjektams, naujai įsteigtiems verslo subjektams padeda plėtoti veiklą ir prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų, didinti konkurencingumą ir veiklos veiksmingumą.

Pagrindinės Centro veiklos sritys yra paslaugos verslui ir turizmo paslaugos.

Centras leidžia ir nemokamai platina informacinius leidinius, rengia turizmo maršrutus ir projektus, rūpinasi turizmo paslaugų plėtra, reklama, teikia įvairias komercines paslaugas, siūlo platų biuro paslaugų pasirinkimą, užsako klientams keltų bilietus, turizmo paslaugų paketus. Bendradarbiauja su kitomis paslaugų verslui tinklo įstaigoms, paramą verslui teikiančiomis institucijomis ir turizmo informacijos centrais Lietuvoje ir užsienyje; bei įmonėmis, organizuojant mokymus, renginius, seminarus, socialines akcijas, kurios reprezentuoja miestą ir regioną, dalyvauja tarptautinėse turizmo ir vietinėse verslo parodose, akcijose, konsultuoja interesantus verslo ir turizmo klausimais, vykdo prekybą suvenyrais, amatininkų dirbiniais bei Joniškio kraštą ir Lietuvą reprezentuojančiais leidiniais.

Vykdydamas savo veiklas Centras plėtoja turizmo ir verslo sektorių bei didina miesto patrauklumą ne tik turistams, bet ir potencialiems investuotojams, pristatant Joniškį kaip patrauklų miestą.

Centras savo veiklai vykdyti, neatlygintinai valdo ir naudojasi Joniškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu nekilnojamu turtu (139,51 m^2 ploto negyvenamosios patalpos), esančiu adresu – Žemaičių g. 9, Joniškis, kuris suteiktas įstaigai pagal pasirašytą 2010 m. balandžio 16 d. turto panaudos sutartį.

Centro finansavimo išteklius sudaro: Joniškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos vykdyti Joniškio rajono savivaldybės ekonominės plėtros ir visuomeninių iniciatyvų skatinimo programos priemones; pajamos už parduotas prekes, paslaugas ir kitos pajamos.

Centras vykdo veiklas vadovaujantis metiniu veiklos planu, bei 2018 m. patvirtintu Centro 2018–2020 metų strateginis veiklos planu, kuriuose yra nustatytos pagrindinės veiklos kryptys planuojamame laikotarpyje ir būdai, kaip efektyviausiai panaudoti turimus ir planuojamus gauti

finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius, numatytiems tikslams pasiekti, užsibrėžtiems uždaviniams įgyvendinti.

1.2. Dalininkai ir jų įnašų vertė finansinių metų pradžioje ir pabaigoje, dalininkų kapitalo dydis

Nuo 2015 m. lapkričio 24 dienos Joniškio rajono savivaldybė yra vienintelė Centro dalininkė (savininkė). Įstaigos dalininko įnašo vertė nuo Įstaigos įsteigimo iki 2018 finansinių metų pabaigos yra nepakitusi.

1 lentelė. Joniškio turizmo ir verslo informacijos centro dalininkai 2018 m. gruodžio 31d.

Dalininkai			
Pavadinimas	**Kodas**	**Įnašo vertė, EUR.**	**Dalis dalininkų kapitale *(proc.)***
Joniškio rajono savivaldybė	111103351	26 153,00	100

1.3. Duomenys apie vadovą ir darbuotojų skaičių metų pradžioje ir pabaigoje, organizacinė įstaigos struktūra

Centre numatytos 5 pareigybės: direktorius (1), vyr. finansininko (1), verslo vadybininkas (1), turizmo vadybininkas (1), valytojas (1).

Centro darbuotojų skaičius per 2018 metus kito. Darbuotojų skaičius 2018-01-01 dienai buvo 4: direktorė, verslo vadybininkė, turizmo specialistė bei turizmo ir projektų vadybininkė. 2018-12-31 dienos duomenimis, Centre dirbo 2 darbuotojai – direktorė ir verslo vadybininkė. Dėl lėšų stygiaus 2016 metais buvo atsisakyta valytojo etato, bei 2017 m. atsisakyta vyr. finansinko etato, bei pasirinkta buhalterines paslaugas teikianti įmonė.

Centro direktorė- Jurgita Bučinskienė, dirba nuo 2016 m. rugpjūčio 5 d.

Centro organizacinė struktūra parengta vadovaujantis viešosios įstaigos įstatais ir priskirtomis veiklos funkcijomis (vyr. buhalterio ir valytojo pareigybių atsisakyta taupant Centro lėšas). Ją sudaro:

1 pav. Centro organizacinė struktūra

Centro buhalterinę apskaitą, vadovaujantis Centro apskaitos politika, veda įmonė, teikianti buhalterinės apskaitos paslaugą.

Visi darbuotojai dirbo pagal 5 darbo dienų savaitę, o turizmo sezono metu (t. y. nuo birželio 1 iki rugpjūčio 31 dienos), remiantis Valstybinio turizmo departamento rekomendacijomis, darbuotojai dirbo šeštadieniais, pagal iš anksto suderintą darbo grafiką.

Centras, bendradarbiaudamas su mokymosi įstaigomis, Šiaulių teritorinės darbo biržos Joniškio skyriumi (2018 metų pabaigoje pakeitusiu pavadinimą į - Užimtumo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM)) bei vadovaudamasis 2017 m. gruodžio 29 d. priimtu sprendimu, kuris suteikia įstaigai teisę į akreditaciją, priimti praktikai studentus bei asmenis iki 29 metų, priima asmenis, kurie atlieka Centre mokomąją praktiką arba savanoriauja. Tai leidžia Centrui užtikrinti našesnį darbą bei pagreitinti vykdomus procesus. Ataskaitiniais 2018 metais, Centre viso savanoriavo 19 asmenų, iš jų 10 asmenų atliko praktiką. Jauni asmenys susipažino su Centro kolektyvu, jo vykdoma veikla. Kartu dalyvavo įvairiuose mokymuose, seminaruose, mokėsi darbo planavimo, maršrutų sudarymo, raštvedybos pagrindų bei bendravimo su klientais. Padėjo darbuotojams vykdyti jiems pavestas užduotis, dalyvavo mugėse, renginiuose.

2018 m. Centre buvo atliktas savivaldybės vidaus auditas, ir buvo pateiktos rekomendacijas bei išvados dėl įstaigos veiklos.

2018 m. patvirtinta:

„Asmens duomenų tvarkymo taisyklės“, 2018 m. gegužės 17 d., direktoriaus įsakymu Nr. V-5;

Turizmo vadybininko pareigybės aprašymas, 2018 m. gegužės 17 d., direktoriaus įsakymu Nr. V-6;

„Privatumo politika“, 2018 m. gegužės 23 d., direktoriaus įsakymu Nr. V-8;

„Netarnybinių automobilių naudojimo tarnybos reikmėms Joniškio turizmo ir verslo informacijos centro tvarkos aprašas“, 2018 m. lapkričio 27 d., direktoriaus įsakymu Nr. V-34;

„Vidaus tvarkos taisyklės“, 2018 m. lapkričio 27 d., direktoriaus įsakymu Nr. V-35;

„Darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos instrukcijos“, 2018 m. gruodžio 31 d., direktoriaus įsakymu Nr. V-37;

„Darbuotojų instruktavimo bei mokymo saugos ir sveikatos klausimais tvarka“, 2018 m. gruodžio 31 d., Nr. V-38;

„Gautos paramos skirstymo taisyklės“, 2018 m. gruodžio 31 d., direktoriaus įsakymu Nr. V-39.

1.4. Informacija apie įsigytą ir perleistą ilgalaikį turtą per finansinius metus

Centras 2018 metais įsigijo greitai surenkamą palapinę už 427,49 Eur (3X3 m). Ši palapinė buvo naudota Joniškio miesto šventės, Žagarės vyšnių festivalio metu. Taip pat planuojama naudoti ir ateinančių švenčių, festivalių, kitų renginių atviroje erdvėje metu.

Ataskaitiniais 2018 metais, Centras neperleido ir pagal metinės inventorizacijos rezultatus nenurašė jokio ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto.

2. PASLAUGŲ VERSLUI VEIKLA

2.1. Demografinės situacijos, darbo rinkos tendencijų bei smulkaus ir vidutinio verslo situacijos Joniškio rajono savivaldybėje apžvalga

Joniškio rajonas – Šiaurės Lietuvos kraštas, priklausantis Šiaulių apskričiai. Tai pasienio rajonas, užimantis 1151 km^2 teritoriją ir turintis 78 km ilgio sieną su Latvijos Respublika. Rajono centras – Joniškio miestas, užimantis 895 ha teritoriją.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento 2019 m. išankstiniais duomenimis, Joniškio rajone gyvena 21 124 nuolatinių gyventojų (iš jų – 9 724 miesto ir 11 400 kaimo gyventojų), kas atitinkamai sudaro 46,03 ir 53,97 proc. visų Joniškio rajono gyventojų.

2 lentelė. Joniškio rajono savivaldybės gyventojų skaičius, *informacijos šaltinis: LR Statistikos departamentas.*

Rodikliai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Gyventojų skaičius	23 807	23 147	22 449	21 583	21 124
Vaikų skaičius	4 225	4 025	3 816	2 858	2 799
Jaunimo skaičius	4 875	4 679	4 509	3 989	3 868
Pagyvenusio amžiaus gyventojų skaičius	4 866	4 891	4 878	4 846	4 864

Gyventojų skaičius Joniškio rajone 2015 - 2019 m. sumažėjo 11,26 proc. Nuo 2015 m., daugiau kaip per 4 metus, Joniškio rajone gyventojų sumažėjo net dvigubai daugiau nei visoje šalyje, palyginimui: Lietuvoje – 4,36 proc., Šiaulių apskrityje – 6,80 proc. Pagrindinės to priežastys išlieka tos pačios: didėjantis mirštamumas, mažėjantis gimstamumas, auganti migracija į kitus Lietuvos miestus bei vis dar intensyviai tebevykstanti emigracija į svečias šalis. Atsižvelgiant į tai, galime teigti, kad demografiniu požiūriu mūsų visuomenė vis labiau sensta, o didžiausias nuostolis rajonui, kas atsispindi ir lyginamuosiuose metuose, tai intensyviai kasmet mažėjantis jaunimo skaičius.

Naujausiais Statistikos Departamento duomenimis, Vidaus migraciją Joniškio rajone sudarė 664 išvykę ir 455 į Joniškio rajoną atvykę asmenys. Tuo tarpu, tarptautinę migraciją – atvykę ir imigrantai – 576, o išvykę ir emigrantai – 1 207 asmenys. Kaip matome, iš įvairių migracijos rūšių mastų, mūsų rajone, skaičiai nedžiugina. Skirtumas tarp atvykusių ir išvykusių iš mūsų rajono didesnis nei dvigubas. Atotrūkis tarp nuo į rajoną atvykstančių ir iš jo išvykstančių siekia net -52,28 proc. Nors emigracija pati savaime nėra neigiamas reiškinys, tačiau Joniškio rajono savivaldybės atveju dideli emigracijos mastai kelia nemažai iššūkių: kinta demografinė struktūra (visuomenė sensta), ima trūkti darbo jėgos.

Didžiausios emigracijos priežastys, kaip ir visoje Lietuvoje, yra šios: ekonominės (nedarbas, atlyginimų skirtumai, geresnės ir didesnės įsidarbinimo užsienyje galimybės), socialinis

nesaugumas, studijos, profesinės ambicijos, savirealizacija bei šeimyninės priežastys (vaikai vyksta pas tėvus, tėvai – pas vaikus ir pan.).

Analizuojant verslumą Joniškio rajone, susiduriame su dviprasmiška situacija, nes Joniškio rajonas yra aukštos kvalifikacijos ir modernizacijos lygio žemės ūkio kraštas, kuriame sąlyginai daug ūkininkų ir šeimos ūkių, tačiau verslumo lygis savivaldybė nėra aukštas. Pagal Laisvosios rinkos instituto duomenis, tai lemia savivaldybėje besitraukiantis investicijų kiekis. Nors tiesioginio užsienio investicijų vienam gyventojui padaugėjo 77 Eur (iki 108 Eur), tačiau materialinių investicijų sumažėjo net 293 Eur (iki 696 Eur). Investicijų stoka tiesiogiai atsiliepia ir savivaldybėje fiksuojamam nedarbo lygiui.

Vidutinis nedarbo lygis 2018 m. Joniškio rajone buvo 12,5 proc. Žemiausias jis buvo gegužės – liepos mėnesiais – 11,6 proc., aukščiausias – gruodžio mėn. 13,7 proc.

2018 m. gruodžio 31 d. Joniškio rajono savivaldybėje buvo registruoti 1 772 bedarbiai, o 2017 m. tuo pačiu metu jų buvo registruota 1721, bedarbių skaičius, lyginant ataskaitinius metus su praėjusiais 2017 m. išaugo 2,88 proc., arba darbo ieškančių žmonių buvo 51 asmeniu daugiau. Įregistruotų bedarbių tarpe, jaunimo iki 25 m. amžiaus 2019 m. sausio 1 d. buvo registruota 143 asmenys arba - 8,1 proc., o jaunimo iki 29 m. amžiaus buvo registruota 266 asmenys.

Mažiausia darbingo amžiaus gyventojų, kaip ir 2017 metais, buvo registruota bedarbiais Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybėse, daugiausia darbingo amžiaus gyventojų registruota bedarbiais Akmenės ir Kelmės rajonų savivaldybėse.

Ataskaitiniais metais Joniškio rajone buvo įregistruota 1 357 laisvos darbo vietos, o įdarbintų asmenų skaičius padidėjo vos 2 asmenimis (2017 m. įdarbinta – 1305, 2018 m. – 1 307 asmenys).

Nedarbo lygio augimas pastaraisiais metais kilo visose savivaldybėse ir Joniškio rajonas tarp Šiaulių apskrities savivaldybių pagal nedarbo lygį liko 5 vietoje (žr. 2 pav.).

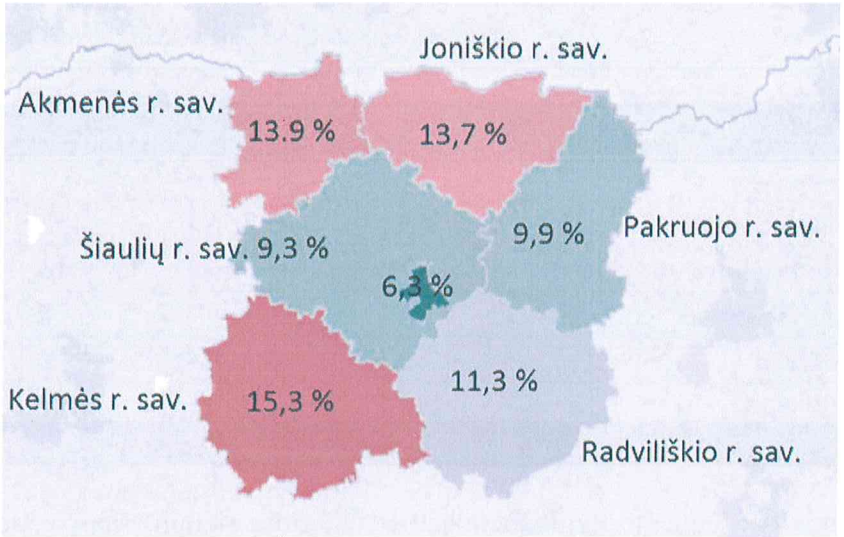

2 pav. Bedarbių proc. nuo DAG* Šiaulių apskrities savivaldybėse 2019 m. sausio 1 d.,
informacinis šaltinis: Užimtumo tarnyba prie SADM
**DAG – darbingo amžiaus gyventojų skaičius*

Darbo rinkoje 2018 m. daugiausia buvo pageidaujančių darbintis/ir įsidarbino: traktorininkais – 139/88, valytojais – 76/20, apdailininkais – 29/16, vairuotojais – 47/29, apsaugos darbuotojais – 32/15. Galime teigti, kad iš 376 asmenų, pateikusių pageidavimų, kokį darbą norėtų dirbti, 249 tokį ir gavo, o tai sudaro net 66,22 proc.

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis, 2018 m. Joniškio rajono savivaldybėje įregistruotų ūkio subjektų skaičius buvo 888, o tarp jų, veikiančių – 447. Kaip matome, rajone vis dar išlieka didelis skirtumas tarp įregistruotų ir realiai veikiančių ūkio subjektų skaičiaus. Veiklą vykdantys ūkio subjektai sudaro tik 50,3 % visų rajone įregistruotų ūkio subjektų. Toks rezultatas yra dėl to, jog likusi dalis įregistruotų ūkio subjektų yra sustabdę veiklą ar jos išvis nebevykdo. Taip pat, gali būti nepateikę likvidavimosi dokumentų Juridinių asmenų registrui, kas kartais trukdo ir norintiems įregistruoti naujus ūkio subjektus, nes norimas suteikti naujam ūkio subjektui pavadinimas jau būna užimtas, nors realiai ir yra nebenaudojamas.

Per ataskaitinius metus, Joniškio rajono savivaldybėje buvo įregistruoti 33 juridiniai asmenys (2017 m. – 36), tame tarpe, Centrui padedant, buvo įregistruota 14 naujų ūkio subjektų. 2018 m. išregistruoti 35 (2017 m. – 29), tame skaičiuje padedant Centrui – likviduota 12. Lyginant 2018 m. su 2017 m., išregistruotų ūkio subjektų skaičiaus augimas buvo pastebėtas, tačiau jis nebuvo drastiškas. Ypač atsižvelgiant į tai, kad VĮ Registrų centras 2016 m. inicijavo išregistruoti juridinius asmenis, kurių likvidavimo procedūros pradėtos iki 2014 m. sausio 1 d. ir nebaigtos per dešimt metų nuo likviduojamo juridinio asmens teisinio statuso įgijimo. Todėl galime daryti prielaidas, kad tai buvo labiau susiję su įstatyminės bazės pokyčiais, o ne su bendra makroekonomine situacija rajone ir Lietuvoje.

Joniškio rajone **dominuoja smulkus ir vidutinis verslas**, t. y. veikė 314 mažų ir vidutinių įmonių, sudarančių 70,25 proc. visų veikiančių ūkio subjektų (primename, kad jų rajone - 447).

3 lentelė. Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius pagal teisines formas,
informacijos šaltinis: LR Statistikos departamentas.

Ūkio subjekto teisinė forma	2015-01-01	2016-01-01	2017-01-01	2018-01-01	2019-01-01
Valstybės įmonė	1	1	1	1	0
Uždaroji akcinė bendrovė	143	156	155	164	163
Žemės ūkio bendrovė	17	16	16	16	16
Kooperatinė bendrovė	6	9	8	7	7
Mažoji bendrija	5	4	6	11	17
Individuali įmonė	115	113	123	115	111
Iš viso	**288**	**299**	**309**	**314**	**314**

Pateiktoje lentelėje, lyginant mažų ir vidutinių įmonių skaičių per pastaruosius penkerius metus, buvo pastebimas sistemingas jų augimas, atskirų teisinių formų ūkių subjektų skaičiaus kitimas, nors per paskutinius du metus (2017 m. -2018 m.) mažų ir vidutinių įmonių skaičius rajone nepakito. Populiariausios įmonių teisinės formos Joniškio rajone išliko uždaros akcinės bendrovės

(51,91 proc.) ir individualios įmonės (35,5 proc.). Taip pat, prie populiariausių teisinių formų Joniškio rajone, ypač paskutiniais lyginamaisiais metais (2017-2018 m.) galime priskirti ir mažąją bendriją (5,41 proc.).

4 lentelė. Veikiančių ūkio subjektų skaičius pagal ekonominės veiklos rūšis, *informacijos šaltinis: LR Statistikos departamentas.*

Ekonominės veiklos rūšis (EVRK 2)	Juridinių asmenų skaičius
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	32
Kasyba ir karjerų eksploatavimas	2
Apdirbamoji gamyba	30
Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	2
Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	3
Statyba	32
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	120
Transportas ir saugojimas	22
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	13
Informacija ir ryšiai	10
Finansinė ir draudimo veikla	3
Nekilnojamasis turto operacijos	8
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	16
Administracinė ir aptarnavimo veikla	9
Švietimas	25
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	5
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	19
Kita aptarnavimo veikla	60
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	36
Iš viso:	**447**

Joniškio rajone nagrinėjant verslo aplinką, matoma, kad daugiausia ūkio subjektų veiklą vykdė šiuose sektoriuose:

1. didmeninės ir mažmeninės prekybos bei variklinių transporto priemonių ir motociklų remonto (26,85 proc.),
2. meninės, pramoginės ir poilsio organizavimo veiklų (8,05 proc.)
3. statybos (7,15 proc.),
4. žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės (7,15 proc.).
5. apdirbamosios gamybos (6,71 proc.)
6. švietimo paslaugų (5,59 proc.)

Lietuvos Respublikos statistikos departamento 2019 m. išankstiniais duomenimis, Joniškio rajono savivaldybėje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių (314) skaičius pagal jose dirbančių darbuotojų skaičių pasiskirstė taip (žr. 2 paveikslą):

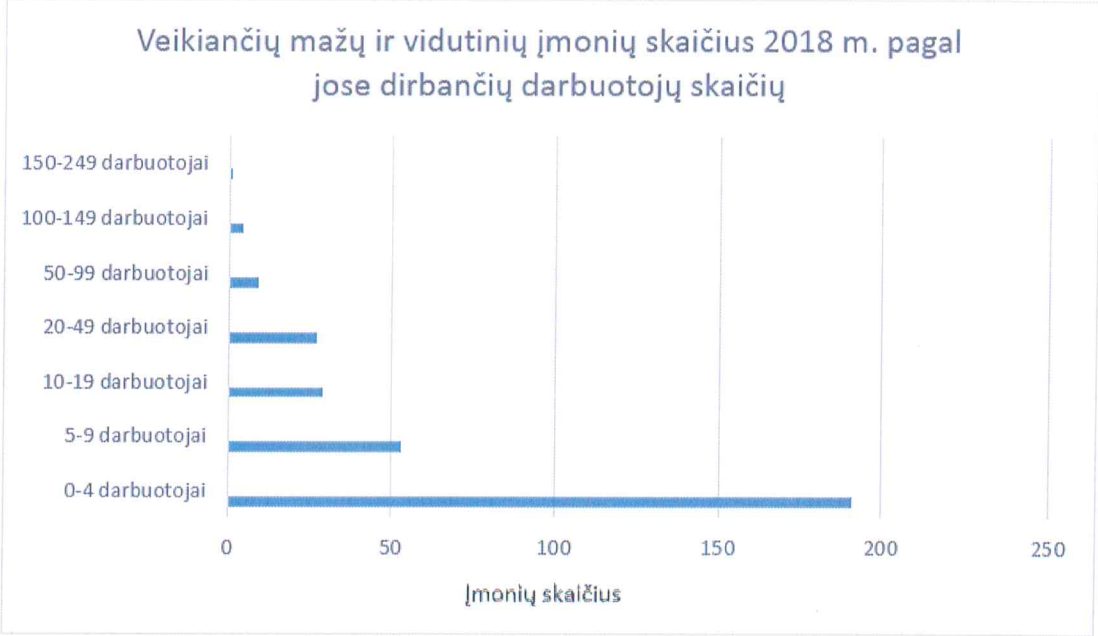

3 pav. Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius pagal jose dirbančių darbuotojų skaičių, *informacinis šaltinis: LR Statistikos departamentas*

Joniškio rajone daugiausia (77,71 proc.) veikia mikro dydžio įmonių (244), turinčių iki 9 darbuotojų, mažų įmonių (56) turinčių iki 49 darbuotojų, yra viena rajone veikianti įmonė, turinti darbuotojų nuo 150 iki 249 darbuotojų, ir sudaranti vos 0,32 proc. rajone esančių, mažų ir vidutinių įmonių skaičiaus.

Pastebima, kad veikiančių įmonių struktūra per ataskaitinį laikotarpį augo: jei 2018 m. mikro dydžio ir mažų įmonių rajone buvo 78 proc., tai 2019 m. – jau beveik 96 proc.

Lyginant mažų ir vidutinių įmonių skaičių Šiaulių apskrityje, matome, kad 1 vietą užima Šiaulių miesto savivaldybė, kurioje tokio tipo įmonių yra net 2 982, 2-ąją vietą užima Šiaulių rajono savivaldybė su 846 mažų ir vidutinių įmonių, Joniškio rajono savivaldybė savo apskrities kontekste užima 5 vietą iš 7, na, o paskutiniąją – 7-ąja vietą užima Akmenės rajono savivaldybė, kurioje tokio tipo veiklą vykdančių įmonių yra 251 (žr. 3 pav.).

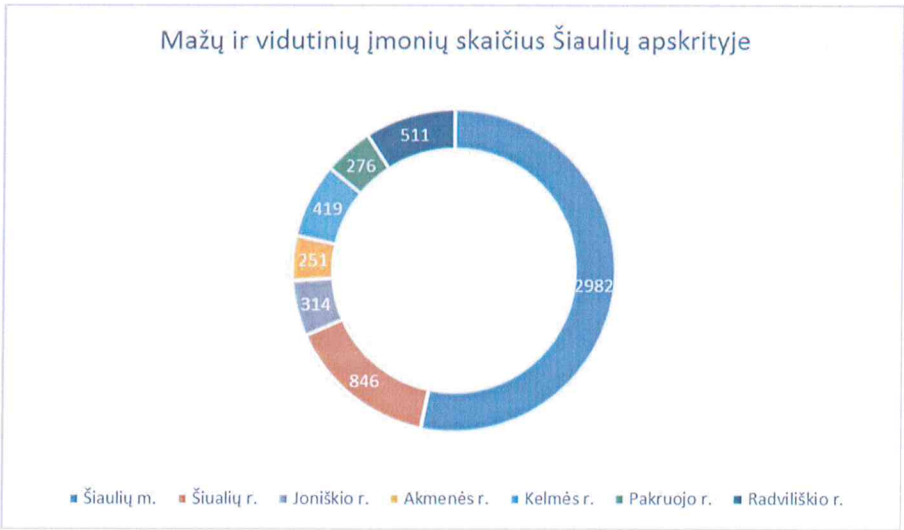

4 pav. Mažų ir vidutinių įmonių skaičiaus palyginimas, *informacinis šaltinis: LR Statistikos departamentas*

Ataskaitiniais metais Joniškio rajone šiek tiek sumažėjo savarankiškai dirbančiųjų asmenų skaičius, kurie vykdė veiklą su verslo liudijimu. 2017 m. tokių asmenų buvo 588, 2018 m. – 560.

Daugiausia, kaip ir kasmet, vykdyta veikla paslaugų sektoriuje. Tai kirpyklų, kosmetikos kabinetų ir salonų, soliariumų veikla (71), specialieji statybos darbai (70), variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remonto veikla (36), kvalifikacijos tobulinimo ir papildomo mokymo veikla (34). Taip pat, didelė dalis veiklų buvo vykdoma prekybos ne maisto produktais (76) bei tiesiog prekybos (53) srityse. 2018 m. 253 asmenys, kurie vykdė veiklą su verslo liudijimu, pasinaudojo teikiama lengvata (2017 m. tokių buvo – 297).

Savarankiškai dirbusių asmenų su veikla pagal pažymą 2018 m. pradžioje buvo – 134, tų pačių metų pabaigoje, jau – 149. Dažniausiai pasirenkamos veiklos kryptys buvo: kirpyklų ir kitų grožio salonų veikla (26), kitas, niekur kitur nepriskirtas keleivinis sausumos transportas (22), draudimo agentų ir brokerių veikla (22), mažmeninė prekyba, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekyba (15).

Ši verslo grupė buvo aktyvūs Joniškio TVIC klientais - domėjosi, konsultavosi verslo kūrimo galimybėmis, mokesčių klausimais, verslo liudijimų išsipirkimo/išsiėmimo galimybėmis el. priemonėmis bei kitais jiems aktualiais klausimais.

2.2. Centro pasiektų rezultatų analizė ir palyginimas su praėjusiais metais paslaugų verslui veikloje

Ataskaitiniais, 2018 m., Centre buvo teikiamos paslaugos, vadovaujantis Joniškio turizmo ir verslo informacijos centro 2018 metų veiklos plane numatytomis verslumo ugdymo ir verslo skatinimo programa Joniškio rajone bei teikiamų paslaugų ir darbų įkainiais, patvirtintais Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. birželio 21 d. sprendimu Nr. T-143. Už programos įgyvendinimą ir paslaugų teikimą buvo atsakingos direktorė ir verslo vadybininkė, esant poreikiui buhalteriniais klausimais konsultavo Centro buhalteriją tvarkanti buhalterinės apskaitos įmonė.

Centre buvo renkama informacija, sisteminama ir teikiama rajono smulkaus ir vidutinio verslo (SVV) subjektams, nevyriausybinėms organizacijoms (NVO), pradedantiesiems verslininkams, fiziniams asmenims bei kt. juridiniams asmenims. Dažniausiai teikiama informacija buvo: verslo pradžios, verslo planavimo, įmonės valdymo, buhalterinės apskaitos ir mokesčių aktualijų, finansavimo šaltinių ir verslo kontaktų paieškos, ES struktūrinių fondų, darbo teisės, informacinių technologijų ir jų panaudojimo, viešųjų pirkimų klausimais.

Taip pat, buvo organizuojami (nemokami/mokami) mokymai, seminarai, viešinimo renginiai, susitikimai ir pristatymai verslininkams, jaunimui ir kt. asmenims, teikiamos konsultacijos verslo įmonių atstovams, siekiant padėti jiems spręsti įmonių veiklos problemas ir skatinant juos tobulinti turimus išteklius, diegti inovacijas ar kurti naujus produktus, paslaugas. Asmenims, neturintiems savarankiškos veiklos patirties, tačiau puoselėjantiems idėją ateityje pradėti verslą ar įgyvendinti savo sumanymą, buvo teikiamos konsultacijos supažindinant juos su verslo steigimo ir jo valdymo

subtilybėmis, kas leido nuosekliai ir kryptingai kiekvieną fizinį asmenį paruošti verslo steigimui, suteikti jam reikalingą informaciją bei metodinę pagalbą.

Darbuotojai informaciją ir konsultacijas teikė tiesiogiai apsilankius įstaigoje, telefonu, el. paštu, socialiniame tinkle https://www.facebook.com/JoniskioTVIC/.

2018 m. darbuotojai kėlė savo kvalifikaciją bei kompetencijas analizuojant verslo literatūrą, domintis naujovėmis verslo, finansų, teisės, dokumentų rengimo ir kitose srityse bei dalyvaujant (nemokamuose/mokamuose) seminaruose, mokymuose ir kursuose, pvz.: „Gazelė 2018", tarptautinėje konferencijoje „Tarptautinės prekybos iššūkiai ir regionų ekonominis potencialas", „Kelias į organizacijos sėkmę – motyvuotas darbuotojas"; „Andragogikos ABC: koks turėtų būti andragogas?", „Emocinis intelektas – asmeninio efektyvumo pamatas. Emocinio intelekto ugdymasis" bei kt. Gegužės 18 d. Centro darbuotojai dalyvavo LiMA DAY Klaipėda'18 konferencijoje „Marketingas turizmui Lietuvoje", skirtam paslaugų, turizmo marketingo specialistams bei turizmo sektoriaus atstovams, bei, pagal savo kompetencijas - įvairiuose darbiniuose pasitarimuose ir susitikimuose - diskusijose.

Siekiant didinti pajamas, Centre buvo teikiamos komercinės paslaugos. Tai - verslo planų, projektų ES fondams rengimas, ruošiami elektroniniu ir popieriniu būdu naujų juridinių asmenų steigimo dokumentai, pertvarkomi ir likviduojami juridiniai asmenys, keičiami steigimo bei rengiami kiti dokumentai, teikiamos biuro paslaugos, rengiamos ir Registrų centrui teikiamos klientų – juridinių asmenų, finansinės ataskaitos, organizuojami mokami semianarai verslo subjektams, prekiaujama kelto bilietais ir pan.

6 lentelė. Pagrindinių verslo paslaugų teikimo palyginimas per pastaruosius du metus.

Eilės Nr.	Paslaugos pavadinimas	Suteiktos paslaugos 2017 m.	Suteiktos paslaugos 2018 m.
1.	Konsultacijos	734 vnt.	1 066 vnt.
2.	Mokymai (mokami)	3 vnt.	8 vnt.
3.	Sklaidos renginiai, seminarai (nemokami)	38 vnt.	22 vnt.
4.	Dokumentų rengimas	51 vnt.	102 vnt.
5.	ES fondams paraiškų teikimas	3 vnt.	9 vnt.

Didesnes 2018 m. konsultacijų bei mokymų apimtis lėmė tai, kad tais metais buvo aktyviai vykdoma informacijos sklaida apie Centro teikiamas paslaugas, daugiau klientų konsultavosi bei domėjosi verslo pradžios, steigimo ir kt. (verslo vadybininkės kompetencija) bei verslo finansavimo galimybių, projektų rengimo klausimais (direktorės kompetencija). 6 lentelėje pateiktas suteiktų konsultacijų skaičius yra bendras Centro direktorės ir verslo vadybininkės rodiklis.

Po konsultacijų su verslo liudijimu arba su individualios veiklos pažyma pradėjo veiklą – 8 asmenys, verslą įkūrė – 13 naujų įmonių (10 mažųjų bendrijų, 1 viešoji įstaiga ir 2 uždaros akcinės bendrovės), bei veiklą Joniškio rajone pradėjo vykdyti viena asociacija. Tai pat, buvo rengiami ir duomenų keitimo dokumentai bei paruošta 60 vnt. finansinių ataskaitų rinkinių teikiamų Registrų centrui, t.y. vidutiniškai po 15 vnt./mėn.. Šių rinkinių teikimas – tai prievolė asociacijoms, atsiradusi 2015 m. pabaigoje (verslo įmonėms ši prievolė yra taikoma dar nuo ankščiau).

Ypač aktualios nemokamų seminarų ir mokamų mokymų temos buvo įvairūs mokestiniai pasikeitimai įsigalėję nuo 2019 m. pradžios, ir tai įtakoja kiekvieną turintį savo verslą. Tad, atsižvelgiat į besikeičiančius įstatymus bei įvairius kitus reikalavimus taikomus verslo subjektams, buvo išanalizuotas reikalingas seminarų/mokymų poreikis. Seminarų ir mokymų skaičius pagal 6 lentelėje pateiktus duomenis yra mažesnis, nes 2017 m. buvo nurodomi visi Centre vykę ne/mokami seminarai ir sklaidos renginiai, o 2018 m. šis skaičius išskirtas sukoncentravus būtent į tikslinius Centre vykusius su verslu ir turizmu susijusius seminarus.

Seminarai/mokymai vyko šiomis temomis (bendras dalyvių skaičius -622): „Sodros esminiai pakeitimai įsigaliojantys nuo 2019-01-01 bei pensijų kaupimo aktualijos“ (seminaro data – 2018-12-12, dalyvavo 33 asmenys); „Darbo užmokesčio skaičiavimo ir apmokestinimo reforma nuo 2019-01-01 ir 2018 m. aktualijos“ (mokymų data – 2018-11-22, dalyvavo 20 asmenų); „Kaip parduoti savo verslo idėją per 5 min.? Privatūs investuotojai ir kiti verslo finansavimo šaltiniai“ (seminaro data – 2018-11-06, dalyvavo – 20 asmenų); „GPMĮ pakeitimai nuo 2019 m.“ (seminaro data – 2018-10-26, dalyvavo – 40 asmenų) ir kt. panašaus pobūdžio seminarai/mokymai. Viso Centre jų buvo surengta – 30.

Kaip ir kasmet, didelis darbuotojų dėmesys buvo skirtas jaunimo verslumui ir užimtumui skatinti, verslumo praktiniams įgūdžiams formuoti. Siekiant didinti Centro žinomumą jaunimo tarpe, buvo organizuoti informaciniai verslo sklaidos renginiai, pristatomi Joniškio turizmo ištekliai (pvz. Vasario 2 dieną vyko informacinis renginys - pamoka Aušros gimnazijos moksleiviams, kovo mėnesį- 4 verslo aplinkos bei turizmo išteklių pristatymai, Kriukų pagr. Mokyklos mokiniams, ir pan.).

Sausio 23 d. Centre vyko apskrito stalo diskusija tarp Savivaldybės atstovų, ir Joniškio verslininkų asociacijos, bendradarbiaujant su Centru, tema „Joniškio rajono specializacija. Prioritetinės verslo kryptys“.

Pavasarį, kovo 22 d., Lietuvos atkurto 100-mečio proga, Centras, bendradarbiaudamas su vietos smulkiaisiais verslininkais, organizavo akciją „100 nemokamų paslaugų joniškiečiams“, Akcijos esmė- dovanojant nemokamas paslaugas joniškiečiams - viešinti smulkiuosius verslininkus, jų teikiamas paslaugas Buvo organizuota akcija, išsukant laimės ratą, ir atsakant į klausimą ar parašant palinkėjimą Lietuvai ar Joniškio kraštui, loterijos būdu, galimybei laimėti 1 iš net 141 surinktos nemokamos paslaugos (grožio, vet. paslaugos, auto paslaugos ir kt.).

Lapkričio 5-7 dienomis, Centro iniciatyva, vyko jau tradicija tapęs renginių ciklas „Verslo dienos – 2018“, kurio metu įmonių vadovai, darbuotojai ir aktyvus rajono jaunimas, dalyvavo kvalifikacijos tobulinimo seminaruose, dalinosi savo patirtimi.

Lapkričio 29 d. Šiaulių arenoje tris dienas vyko verslo ir pasiekimų paroda „Šiauliai 2018“, kurioje Joniškio verslininkų asociacijos stende Joniškio rajonui atstovavo Centro darbuotojai, savo gaminius bei paslaugas pristatė UAB „Fideka“, UAB „Joniškio baldai“, „Stefutės sūrių“ gamintoja S. Strakšienė.

Gruodžio viduryje, jau trečius metus iš eilės, kartu su Joniškio verslininkų asociacijos (toliau - JVA) nariais buvo organizuojamas renginys „Verslo diena 2018“. Ataskaitiniai metais „Verslo diena 2018“ renginyje vyko išskirtinė paskaita skirta visiems Joniškio verslo atstovams su „Luminor“ vyr. ekonomistu Žygimantu Mauricu apie numatomą ekonominę situaciją Lietuvoje ir pasaulyje. Paskaitos pabaigoje buvo apdovanoti verslo idėjų konkurso nugalėtojai. Šiame renginyje dalyvavo Žagarės ir Aušros gimnazijų gimnazistai. Pirmosios vietos nugalėtoja tapo gimnazistė iš Žagarės gimnazijos su verslo idėja „Namų ūkio priežiūros ir tvarkymo paslaugos“, antros vietos nugalėtoju tapo Joniškio „Aušros“ gimnazijos moksleivis už „Žuvų pardavimo pagaunant žuvį pagal užsakymą“ idėją, o trečios – taip pat „Aušros“ gimnazijos moksleivis pasiūlęs idėją verslui „Mobiliosios kavinės/vagonėlis“.

2.3 Centro projektinė veikla ir rengtos paraiškos

Lyginant 2017 m. duomenis su 2018 m., Centre išaugo teiktas dokumentų rengimo bei ES fondams rengtų paraiškų skaičius. Tai įtakojo prievolė Registrų centrui teikti finansinių ataskaitų rinkinius bei, kad vis daugiau rajono gyventojų nori ir bando kurti savo verslą, ieškodami finansavimų šaltinių.

Ataskaitiniais metais buvo likviduota 12 juridinių asmenų, daugiausia likvidavimo paslauga buvo teikiama visuomeninėms asociacijoms, kurios jau ilgą laiką jokios veiklos nebevykdė bei daugiabučių namų savininkų bendrijoms, kurių daugelis savo namų administravimą perkėlė į tokią paslaugą teikiančią įmonę - „Joniškio butų ūkį“.

Pagal poreikį, buvo teikiamos įvairios biuro bei turimos įrangos nuomos paslaugos. Taip pat, parduoti 42 vnt. kelto/kruizinių kelionių bilietai.

Pildytos paraiškos Joniškio rajono savivaldybės kaimo, smulkaus ir vidutinio verslo (SVV) plėtros programos paramai gauti. Iš teiktų 17 paraiškų visos gavo jei ne 100 proc. tai bent dalinį finansavimą. Pagal poreikį ir skelbiamus kvietimus, ataskaitiniais metais, buvo rengtos paraiškos verslumui, konkurencingumui skatinti, žmogiškųjų išteklių tobulinimui, naujų darbo vietų kūrimui, priemonėms įsigyti, verslo pradžiai kaimo vietovėje pradėti, renginiams organizuoti, skatinantiems

jaunimo iniciatyvas, kaimo bendruomenių materialinei bazei kurti bei skatinti vietines iniciatyvas. Parengtos 9 projektinės paraiškos, iš kurių – 7 patvirtino finansavimą, 2 – finansavimo negavo:

1 paraiška teikta pagal Joniškio rajono partnerystės vietos veiklos grupės (toliau - VVG) skelbiamą kvietimą „VVG teritorijos renginiai skatinantys jaunimo iniciatyvas", (vertė – 2223,59 Eur, finansavimas patvirtintas);

1 paraiška teikta Nacionalinei mokėjimo agentūrai (toliau – NMA) „Kaimo bendruomenės materialinės bazės sukūrimas ir (arba) stiprinimas (vertė – 3297,80 Eur, finansavimas patvirtintas);

2 paraiškos teiktos pagal VVG skelbiamą kvietimą „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą" (bendra vertė - 44 965,40 Eur);

3 paraiškos pagal NMA skelbiamą kvietimą „Parama ekonominės veiklos pradžiai kaimo vietovėse" (bendra vertė – 42809,24 Eur, 2 paraiškoms finansavimas patvirtintas, 1 paraiška finansavimo negavo);

1 paraiška Lietuvos kultūros tarybai „Turistinis maršrutas „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje" mobiliojoje programėlėje" (pareiškėjas Centras, vertė – 7000 Eur, finansavimas patvirtintas);

1 paraiška pagal Švietimo mainų paramos fondo programos „Erasmus + tarptautinės bendradarbiavimo veiklos" (pareiškėjas Centras, vertė – 291,53 Eur, finansavimas negautas).

2 nevyriausybinėms organizacijoms buvo teikiamos konsultacijos, susijusios su projekto aprašų ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimu, po kurių parengtos paraiškos finansavimui gauti buvo patvirtintos (bendra vertė - 10 244,00 Eur).

Prie metinės veiklos ataskaitos pridedama Centro verslumo ugdymo ir verslo skatinimo programos vykdymo Joniškio rajone detali atskaita.

3. TURIZMO PASLAUGŲ VEIKLA

3.1. Bendroji turizmo informacija

Joniškio rajonas geografiškai priskiriamas Šiaurės vidurio Lietuvos regionui, kuriame gausu turizmui tinkamų kultūros paveldo objektų, bet lyginant su aplinkiniais rajonais ne itin išsiskiria rekreacijai ir turizmui tinkamais gamtos ištekliais. Joniškio mieste pagrindiniai turizmo traukos objektai:

- Joniškio Šv. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia;
- Raudonosios ir Baltosios sinagogų kompleksas;
- Joniškio krepšinio muziejus;
- Joniškio istorijos ir kultūros muziejus;
- Stalo teniso muziejus.

Joniškio rajono pagrindiniai turizmo lankytiniai objektai:

- Žagarės Naryškino dvaras, su jame įsikūrusiu Žagarės regioninio parko lankytojų centru;
- Senosios Žagarės Šv. Apašt. Petro ir Povilo bažnyčia ir Dievo Tarnaitės Barboros Žagarietės kripta;
- Mūšos tyrelio telmologinis draustinis, kuriame įrengtas ilgiausias Lietuvoje pažintinis lentų takas;
- Žagarės lėlių namai (tautodailininkė A. Petrauskienė), ir turizmo sezonu metu veikiantis „Kaliausių fabrikėlis";
- Mūšos tyrelio pelkės Laumės klėtelė (gidė G.Kinderienė);
- Juodeikių Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia;
- Tėvo Stanislovo namelis;
- Gasčiūnų tradicinių amatų centras,
- Tautosakininko M. Slančiausko sodyba – muziejus;
- Rudiškių muziejus.

Dvaras, senovėje turėjęs valdžios struktūros reikšmę, šiandien yra ne politikos, o kultūros objektas. Dvaro, kaip kultūros paveldo, reikšmę apibrėžia visuomeninis poreikis, taip pat tarnauja kaip reprezentacinis vienetas pristatantis tam tikros šalies istorinę raidą, kultūrą, papročius, tradicijas. „Lietuvos Respublikos dvarų paveldo išsaugojimo ir jo integravimo į visuomenės gyvenimą koncepcijoje pažymima, kad Lietuvos dvarų paveldo būklė yra bloga. Daugumos apskaitoje esančių dvarų paveldo objektų, fragmentų ir elementų būklė taip pat bloga." (A.Taraskevičiaus baigiamojo darbo kūrybinės dalies "Kultūros paveldas: tarp vakar ir šiandien" dalis, 2009 m.). Joniškio rajonas taip pat ne išimtis – rajone esantys Medvilionių, Daunoravos, Vaizgučių, Paudruvio ir kt. dvarai nėra pritaikyti turistų lankymui, nes vienas iš pagrindinių sunkumų, pritaikant dvarą naudojimui – finansavimo stygius, kita problema, su kuria susiduria dvarų savininkai yra ta, kad dvaro teritorija ir/ar joje esantys statiniai dažniausiai turi kelis juridinius ar privačius savininkus. Todėl buvusių dvarų (dvarviečių) ar likusių jų fragmentai yra itin blogos būklės ir netinkami naudoti turizmo reikmėms. Tačiau Joniškio rajone veikia ir turistų lankymui pritaikyti 3 dvarai: Žagarėje esantis Naryškino dvaras, Raudondvario palivarko sodyba bei Jakiškių dvaras, esantis Jakiškių k. Nuo 2011 m. Naryškino dvaro rūmuose įsikūrusi Žagarės regioninio parko direkcija. 2013 – 2014 m. pastatas iš pagrindų restauruotas siekiant atkurti kaip įmanoma tikslesnį pirminį rūmų vaizdą. Šiai dienai čia galima rasti ne tik regioninio parko direkciją, bet ir vieną didžiausių lankytojų centrų su ekspozicijomis „Dolomito slėpiniai", įspūdingų medžioklės trofėjų, senovinių daiktų, sporto laimėjimų, vyksta įvairūs renginiai, ekskursijos, edukaciniai užsiėmimai. Raudondvario palivarko sodyba bei Jakiškių dvaras priklauso privatiems asmenims, ir daugiau orientuojasi į nakvynės ir matinimo paslaugas, poilsį, fizinį aktyvumą, lavinimą ar teikiamos kompleksinės turizmo paslaugos.

2017 metų pabaigoje Joniškio rajone gido paslaugas teikė 5 asmenys (gidas – nustatytus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis fizinis asmuo, kuris teikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros,mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietoves). 2018 metais gido kvalifikaciją įgyjo dar du asmenys.

Ataskaitiniais metais Joniškio rajone buvo pristatyta ir naujų pramogų, edukacijų turistams. Pavyzdžiui, Žagarėje – atvykę į Žagarės regioninio parko direkcijai priklausantį Mūšos tyrelio pažintinį taką, galite keliauti po jį su Pelkių Laume ir kartu dalyvauti orientacinėse varžybose, arba Laumės klėtelėje mušti sviestą ir pan. Šiose edukacijose daugiausiai dalyvavo latvių, lietuvių, ukrainiečių tautybės turistai, ir 2018 metais jų buvo virš 400 asmenų (G. Kinderienės statistiniai duomenys). Taip pat Žagarėje buvo pasiūlytas išplėstas pramogų spektras „Vandens pramogos ežere", kur siūloma ne tik vandens dviračių, kanojos, baidarių nuoma, bet ir plaukiojančioji pirtelė ant vandens, kuri susilaukė milžiniško populiarumo. Žagarės lėlių namai siūlo naujas edukacines programas: „Zaptės" restorano vaišės, pasigamink žiemgališką lėlytę ir pan.

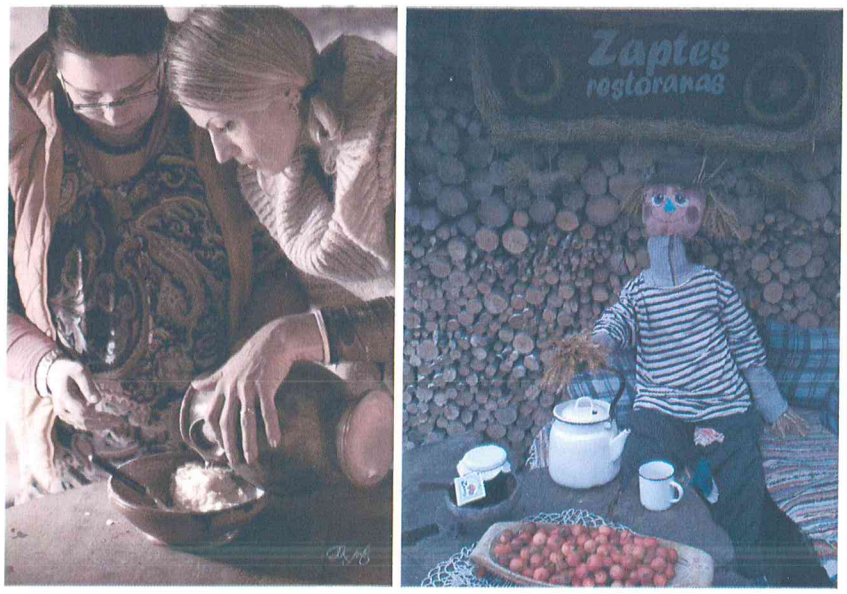

5 pav. Vykdomos edukacijos. 1 nuotr. G.Kinderienė , 2 nuot. A.Petrauskienės

3.2. Lankytojų statistika

Centras fiksuoja statistinius duomenis apie atvykstančius asmenis į Įstaigą (apsilankančius Joniškio turizmo ir verslo informacijos centre), fiksuoja bendrą lankytojų srautą Joniškio rajone (žr. 6 pav.).

2018 m. Centre turizmo klausimais apsilankė 3 230 lankytojų. Daugiausiai lankytojų, kaip ir kiekvienais metais, fiksuojama vasaros sezono metu – birželio - rugpjūčio mėnesiais. Rajone apsilankiusių turistų skaičius dar didesnis, nes dalis turistų startavus akcijai „Surink Lietuvą" buvo nukreipiami Centro nedarbo valandomis pas akcijos partnerius (viešbutis – „Šiaurės vartai", vėliau - kavinė „Fortūna", taip pat Žagarės regioninio parko lankytojų centras). Skaičiuojamas pas partnerius apsilankiusių Lietuvos turistų skaičius dar + 1 025, kas bendroje sumoje sudarė – 4 255

turistus, beveik 16 proc., daugiau nei pernai. Didžioji dalis turistų buvo lietuviai, kita dalis – svečiai iš užsienio, ypač kaimyninės Latvijos (313), taip pat Rumunijos (21), Vokietijos (20), JAV (28), Didžiosios Britanijos (13) bei Estijos (10). Bendras fiksuotas apsilankiusių turistų skaičius Joniškio rajone 2018 metais siekė – 195 623 (skaičius buvo nustatomas pagal Centro, Žagarės regioninio parko lankytojų centro ir regioninio parko, Joniškio istorijos ir kultūros muziejaus pateiktus duomenis bei pagal faktinius akcijos „Surink Lietuvą" magnetukų pardavimus partnerių vietose).

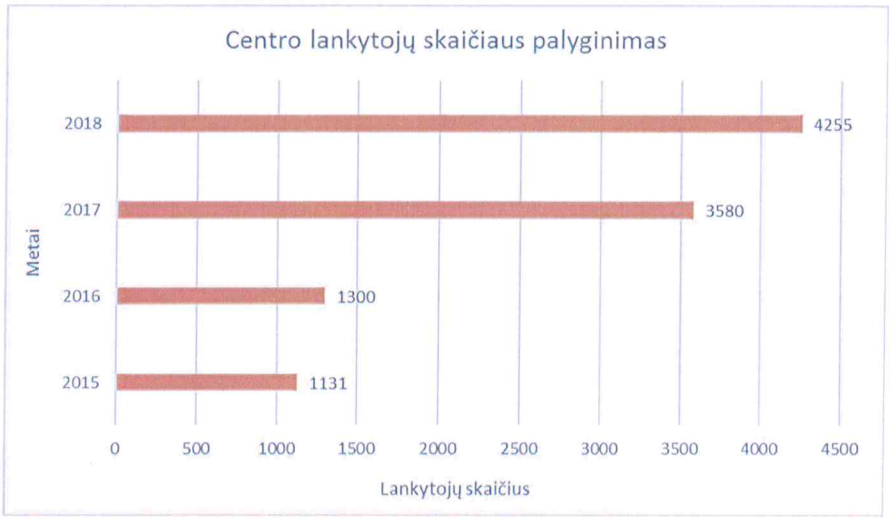

6 pav. Lankytojų skaičius Centre, 2015-2018 m.

Daugiausiai lankytojų sulaukiama Žagarėje, ten iš viso užfiksuoti 185 907 turistai (23 966 turistai buvo fiksuoti Žagarės regioninio parko lankytojų centre, kiti - 161 941 turistai buvo fiksuoti kitose Žagarės turistinėse vietovėse). Remiantis Žagarės monitoringo duomenimis galima teigti, kad 20 proc. turistų nuo 185 907 skaičiaus buvo užsieniečiai (37 181). Duomenys nėra tikslūs, nes žurnaluose/kataloguose nebuvo fiksuojami išskirtinai užsieniečių skaičius. Joniškio istorijos ir kultūros muziejuje bei Raudonojoje ir Baltojoje sinagogose apsilankė 5 461 lankytojai.

3.3. Apgyvendinimas Joniškio rajone

Joniškio mieste veikia 3 žvaigždučių viešbutis „Šiaurės vartai", kuriame įsikūręs stalo teniso muziejus traukia turistus ir entuziastus pamatyti teniso kamuoliukų ekspoziciją, susipažinti su teniso istorija. Norintys pabėgti nuo miesto šurmulio, degustuoti žvėrienos patiekalus ir pan., gali pasirinkti nakvynę viloje „Audruvis", kuri yra nutolusi 2 km nuo Joniškio miesto ribų. Gataučių kaime, esančiame 10 km nuo miesto, veikia visus kempingo klasifikavimo reikalavimus atitinkantis 3 žvaigždučių kempingas „Saulėtųjų naktų sodyba" .

Taip pat Joniškio rajone veikia 10 vnt. kaimo turizmo sodybų, tačiau paslaugas daugiausiai jie teikia ne pavieniams turistams, o užsakomiesiems renginiams.

Pagal Statistikos departamento apgyvendinimo įstaigų statistiką, Lietuvoje 2018 m. apsilankė ir bent vieną naktį praleido 1,74 mln. turistų iš užsienio, t. y. 13 proc. daugiau nei 2017 m. Įskaitant

vietinį turizmą, bendras sektoriaus augimas pernai siekė 10,14 proc., o šalyje apgyvendintų turistų skaičius siekė 3,62 mln. Bendras Joniškio rajone, praleistų nakvynių apgyvendinimo įstaigoje skaičius siekė 3 302 ir tai reiškė 33,77 proc. augimą.

3.4. Turizmo informacijos teikimas

Centro veiklos tikslas yra kaupti ir nemokamai teikti informaciją turistams bei Joniškio rajono svečiams apie lankytinas Joniškio miesto ir rajono vietoves ir objektus.

Turizmo specialistai teikė informaciją apie Joniškio rajono ir miesto lankytinas vietas, apgyvendinimo, maitinimo, kaimo turizmo bei kitas turizmo paslaugas teikiančias įstaigas, renginius, pramogas Joniškio krašte ir aplinkiniuose rajonuose. Lankytojus taip pat informavo apie lankytinus objektus rajone bei kituose Lietuvos ir užsienio miestuose, rajonuose, juose veikiančias įstaigas, kurios teikia turizmo paslaugas. Pastebima, kad turistai kasmet vis daugiau užklausų pateikia apie krašte vykstančias edukacijas. Dominuoja – potyrių turizmas.

2018 m. Centras išleido žemiau pateiktų informacinių skrajučių „Lankytinos Joniškio vietos“ papildymą lietuvių-latvių-anglų kalbomis. 2017 metų leidinys buvo labai populiarus atvykstančiųjų turistų tarpe, tad įvertinus poreikį, buvo užsakytas papildomas jo kiekis.

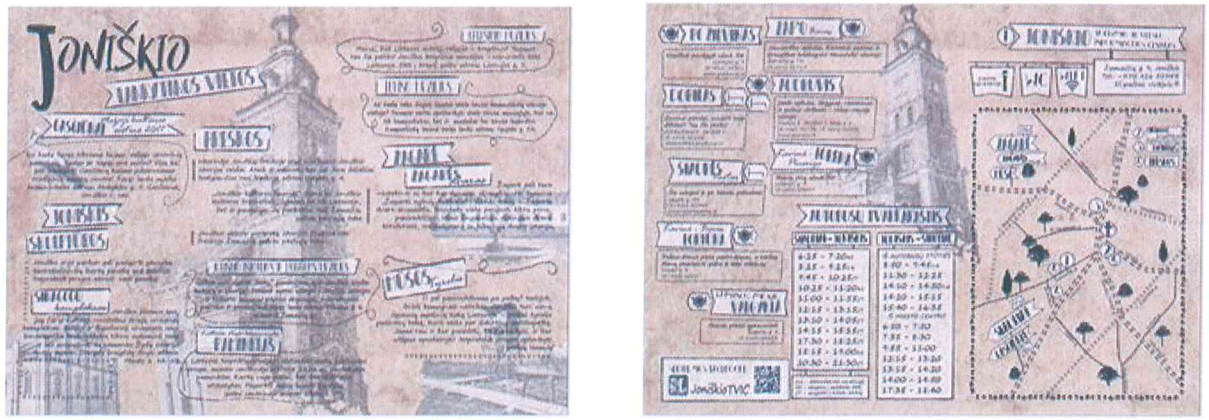

7 pav. Išleistos skrajutės „Joniškio lankytinos vietos“ lietuvių kalba maketas

Taip pat buvo paruošta informacija ir išleistas naujas lankstinukas (žr. 8 pav.) „Joniškio žydų paveldas“ lietuvių kalba. Elektroninė šio lankstinuko versija yra pasiekiama jau ir latvių kalba.

8 pav. Lankstinukas „Joniškio žydų paveldas“

Centras partnerio teisėmis dalyvauja ir vykdo turistinius projektus, tokius kaip „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje", „Šv. Jokūbo kelias" ir pan. 2017 m. Joniškio rajono savivaldybė prisijungė prie tarptautinio pasienio regiono turizmo projekto „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje". Jame dalyvauja Bauskės, Iecavos, Rundalės, Vecumniekų (Latvija) ir Biržų, Pasvalio, Pakruojo bei Joniškio (Lietuva) rajonai. Akcijos tikslas – skatinti turizmą Lietuvos ir Latvijos pasienyje bei populiarinti čia esančius turistinius objektus. Per nurodytą laikotarpį turistai kviečiami aplankyti šiuose rajonuose esančius ir į maršrutą įtrauktus turistinius objektus ar kultūros renginius, specialiuose žemėlapiuose-anketose užsidėti dalyvio antspaudus ir pasibaigus akcijos laikui savo anketą pristatyti į bet kurio akcijoje dalyvaujančio rajono turizmo informacijos centrą ir laimėti prizus. Ši akcija, kurią ketinama tęsti ir kitąmet, 8-ias žiemgališkas Latvijos ir Lietuvos savivaldybes sutelkia jau antrus metus,. Iš viso 2018 m. buvo gautos 128 akcijos anketos, iš kurių 50 iš Latvijos, 78 – iš Lietuvos, nuostatų neatitiko 13 anketų. Laimėti akcijos dviračiams gautos 38 anketos iš Latvijos ir 56 iš Lietuvos, o akcijos rėmėjų prizams – 99 anketos. Siekiant pritraukti platesnę turistų ir akcijos dalyvių auditoriją Centras Lietuvos kultūros tarybai teikė paraišką „Turistinis maršrutas „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje" mobiliojoje programėlėje" (pareiškėjas Centras, vertė – 7000 Eur, finansavimas patvirtintas).

Kitas centro vykdomas projektas – Šv. Jokūbo kelias arba *Camino de Santiago* – tai kelias, kuriuo piligrimai keliauja į Santjago de Kompostela (isp. Santiago de Compostela) miestą Ispanijoje, kur įspūdingoje katedroje ilsisi Šv. Jokūbo palaikai. 2018 m. gegužės 29 d. vyko dviračių žygis Šv. Jokūbo keliu į Žagarę, kuriame Centras dalyvavo partenrio teisėmis ir prisidėjo organizuojant, o rugsėjo 21 d. ir spalio 21 d. Joniškio mieste ir rajone Centras atliko dalinius šio kelio žymėjimo darbus.

Turistai iš užsienio dažniausiai ieškojo informacijos apie miesto ir rajono lankytinas vietas bei Lietuvos lankytinas vietas, vieną ar kitą juos dominančią įstaigą, apgyvendinimo paslaugas, ieškojo informacijos apie pramogas ir renginius, maitinimo įstaigas, žemėlapių, turistinės literatūros ir suvenyrų. Nemažai lankytojų domėjosi poilsiu Joniškio rajone.

3.5. Ekskursijos, edukacijos ir kiti renginiai

Centras, tai vieta, kur miesto svečiai ir gyventojai užsuka ieškodami informacijos pirmajai pažinčiai su rajonu, kreipiasi dėl gido, maitinimo, apgyvendinimo paslaugų, vykstant į kitus Lietuvos miestus ar kaimyninę Latviją.

Kaip ir ankstesniais metais Centras organizavo nemokamas keliones į Naisius (3 vnt.). Šias kelionesrinkosi įvairaus amžiaus žmonės – nuo darželinukų iki senjorų, kurie norėjo apžiūrėti Naisių aplinką, pajodinėti, užsiimti vietinių amatininkų vykdomomis edukacijomis. 2018 metais buvo organizuoti 3 infoturai turizmo paslaugų teikėjams, gidams, žurnalistams, verslininkams, neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi teikėjų tarybai. Pirmas jų – infoturas

9 pav. Akcijos „Surink Lietuvą“ žemėlapis

10 pav. Joniškio magnetukas

Joniškio rajono turizmo paslaugų teikėjams, kuriuo metu pristatyti Dobelės krašto turistiniai ištekliai. Antras – kaimynams latviams, bendradarbiaujant su Dobelės turizmo informacijos centru. Infoturo metu buvo pristatyti Joniškio krašto turizmo ištekliai, supažindinta su apgyvendinimo bei maitinimo paslaugas teikiančiais asmenimis/įmonėmis, vykdytos edukacijos, tokiu būdu siekiama viešinti teikiamas turizmo paslaugas, lankytinus objektus bei palaikyti glaudžius ryšius bei stiprinti bendradarbiavimą su kitais turizmo centrais.

Centras toliau tęsė projektinę veiklą jau minėtose akcijose „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje“ ir „Šv. Jokūbo kelias“. Taip pat, prisijungė ir teikė informaciją, viešino „Surink Lietuvą” projektą, kuris startavo 2018 metų vasarą ir sujungė visas 60 savivaldybių. Projekto esmė Lietuvos šimtmečio proga, paskatinti žmones ne tik keliauti po savo kraštą, tačiau ir pažinti kiekvieną jo lopinėlį. Kiekviename aplankytame krašte yra sudaryta galimybė įsigyti to krašto formos magnetuką, o surinkus visas 60 dalių – sujungti jas į vieną visumą - Lietuvos žemėlapį (žr. pav. 9-10).

Dar viena iš Centro turizmo veiklų – tai dalyvavimas turizmo trasų ženklinimo projekte „Savivaldybes jungiančios turizmo informacinės infrastruktūros plėtra Šiaulių regione“. Ataskaitiniais metais buvo vykdomos numatytos projekto veiklos.

Vasario mėnesį buvo organizuoti susitikimai su kaimo bendruomenių pirmininkais, verslo atstovais, teikiančiais apgyvendinimo, maitinimo ir kt. paslaugas, norint sužinoti apie naujas jų vykdomas veiklas, kurios būtų įdomios atvykusiems turistams ir čia gyvenantiems.

Turizmo sezono atidarymo renginys vyko birželio 1 d. bendradarbiaujant su Joniškio sporto centru. Tą dieną mieste vyko ne tik turizmo sezono atidarymas, bet ir buvo minima Tarptautinė vaikų gynimo diena, tai atsispindėjo ir Centro organizuoto renginio pavadinime „Bėgam už laimingą vaikystę“. Pramogos buvo orientuotos taip pat į mažuosius miesto gyventojus, tad centras rado rėmėjų, kurie mielai vaikus pradžiugino nemokama pramoga – batutais. Visus bėgimo dalyvius renginio rėmėjai vaišino ledais.

Turizmo sezono uždarymo renginys – loterija vyko rugsėjo 27 d., kurios metu buvo galima laimėti 1 iš 9 prizų: ekskursiją, išvyką ar edukaciją turistinėse Joniškio krašto vietovėse. Prizus įsteigė Joniškio rajono turizmo bei verslo atstovai.

3.6 Dalyvavimas parodose, mugėse, šventėse

Ataskaitiniais metais, dalyvauta Joniškio rajoną ir Centro veiklą reprezentuojančiose parodose, šventėse ir mugėse. Sausio 26-28 d. Centras dalyvavo 6-oje tarptautinėje turizmo, kelionių, laisvalaikio ir sporto parodoje „Adventur 2018" (Vilnius, LITEXPO parodų rūmai). Kartu su Centro kolektyvu kartu vyko Žagarės regioninio parko lankytojų centro specialistės, Žagarės lėlių namų įkūrėja, Joniškio krepšinio muziejaus įkūrėjas, kurie taip pat prisidėjo ne tik prie jų atstovaujamų vietų, bet ir viso Joniškio krašto turizmo išteklių reprezentavimo. Parodos tema – „Keliauk kitaip!", o svarbiausias parodos aspektas – darniojo turizmo skatinimas. Į tarptautinę parodą susirinko net 350 dalyvių iš 21 šalies.

11 pav. Parodos akimirkos

12 pav. Parodos akimirkos

Vasario 2-4 dienomis Rygoje vyko jubiliejinė 25-oji „Balttour 2018" paroda. Parodoje dalyvavo 860 turizmo atstovų iš 39 pasaulio šalių. Susipažinti su galimybėmis keliauti įvairiose šalyse, atrasti naujus maršrutus, įsigyti kelionę sau ir savo šeimai buvo susirinkę 29 630 parodos lankytojų. „Balttour 2018" parodoje Centras dalyvavo kartu su Pakruojo verslo informacijos centru bendrame stende.

Įstaigos darbuotojai su savanoriais 2018 m. birželio 30 d. dalyvavo Joniškio miesto šventės mugėje „100 sugrįžimų" bei Žagarėje 2018 m. liepos 13-14 d. (Joniškio rajone), vykusioje Žagarės vyšnių festivalio mugėje, kuriose pristatinėjo Centro veiklą, Joniškio krašto turizmo išteklius, prekiavo suvenyrais, Joniškio krašto ir Lietuvos atributika.

3.7 Suvenyrų pardavimas ir plėtra

Centrui puoselėjant Joniškio miesto įvaizdį ir unikalumą, 2018 m. įstaigoje nuolat vykdoma prekyba knygomis apie Joniškio kraštą, suvenyrais. Tai vieta, kurioje galima rasti daugiausia Joniškio ir Lietuvos atributikos.

13 pav. Suvenyrai su Joniškiu

Turistų srautai kaip ir norimų suvenyrų tendencijos kinta, atsižvelgdami į tai, nuolatos atnaujiname asortimentą, prekiaujame įvairių rūšių suvenyrais nuo magnetukų, ženkliukų iki Lietuvos kvapo kolekcijos žvakių, Gasčiūnų tradicinio amatų centro molinukų ir vietinių smulkiųjų amatininkų dirbinių. 2018 m. suvenyrų pardavimas išaugo net iki 63,55 proc. 2017 m. suvenyrų buvo suprekiauta už 1 903,73 Eur, o 2018 m. – 5 223,19 Eur.

Prie metinės veiklos ataskaitos pridedama Centro turizmo skatinimo programos vykdymo Joniškio rajone detali atskaita.

IV. VIEŠINIMAS IR DARBAS SU ŽINIASKLAIDA

Vienas iš pagrindinių turizmo sektoriaus sėkmingos plėtros veiksnių yra informacijos sklaida. Kuriant Joniškio krašto įvaizdį bei informuojant apie rajono turizmo išteklių ir turizmo paslaugų pasiūlą, būtina pasitelkti įvairias informacijos sklaidos priemones – virtualią erdvę, t.y. internetą, informacinius stendus, leidinius, straipsnius spaudoje. Šios sklaidos priemonės prisideda formuojant patrauklų ir svetingą Joniškio krašto turistinį įvaizdį, pagerina teikiamų paslaugų kokybę ir suteikia galimybę turistams ir suinteresuotiems asmenims nemokamai gauti visą reikalingą informaciją, padidinti vietinių bei užsienio turistų srautus.

Lietuvos turizmo rinkodaros 2016–2020 metų strategijoje rašoma - „Statistiniai rodikliai rodo, kad didžioji dalis keliautojų planuodami keliones, informacijos ieško internete, Lietuvos gyventojai taip pat. Elektroninės rinkodaros priemonės yra bene svarbiausia priemonė visos rinkodaros komplekse, todėl vienas svarbiausių rinkodaros uždavinių – stiprinti rinkodarą internete, atsižvelgiant į Europos šalių e-rinkodaros tendencijas ir naujoves. Svarbus išlieka dalyvavimas „Adventur“ parodoje ir kituose renginiuose, leidinių leidyba, komunikacija ir reklaminės

kampanijos televizijoje, radijuje, spaudoje ir interneto portaluose, renginių organizavimas, informacijos sklaida žiniasklaidos atstovams". Centras siekė įgyvendinti veiksmingas rinkodaros ir komunikacijos priemones, didinti Joniškio krašto turizmo sektoriaus konkurencingumą, kurį įgyvendinus, padidėtų Joniškio gyventojų pajamos, būtų sukurtos naujos verslo nišos, todėl vykdė aktyvią rinkodaros strategiją.

Per 2018 metus paruošta publikavimui įvairaus pobūdžio informacinių straipsnių socialiniuose tinkluose - 385 vnt., vykdytos gyvos („live") 19 vnt. (palyginimui 2017 metais - 4 vnt.) transliacijos soc. paskyroje (kurios bendrai surinko virš 38 600 peržiūrų) apie Centro, Joniškio rajono renginius, įvykius, mokymus, dalyvavimą turizmo sklaidos renginiuose. Buvo sukurtas video filmukas MTB dviračių trasos Žagarėje maršutu,kuris vyko Žagarės vyšnių festivalio metu, tokiu būdu prisidedant prie sveikos gyvensenos ir aktyvaus laiko praleidimo, populiarinimo aktyvų laisvalaikio praleidimo būdą, dviračių sportą, ir kviečiama pasigrožėti puikia gamta. Analizuojant duomenis galima pastebėti, kad Facebook paskyros lankytojus labiausiai domina kalendorinės šventės, arba tos šventės, kuriose jiems patiems nepavyko dalyvauti, nematytos instaliacijos, pvz., organizuotos instaliacijos Centro iniciatyva, ir bendradarbiaujant su Joniškio kultūros centru, Aušros gimnazija – languose Helovino tema sulaukė virš 7 000 peržiūrų vien tik Centro soc. paskyroje, o Joniškio eglutės įžiebimas - virš 9000 unikalių vartotojų peržiūrų (https://www.facebook.com/JoniskioTVIC/videos/259965081329724/). Už Centro internetinę svetainę www.visitjoniskis.lt ir socialiniame tinkle facebook esančią paskyrą www.facebook.com/joniskioTVIC yra atsakinga įstaigos vadovė.

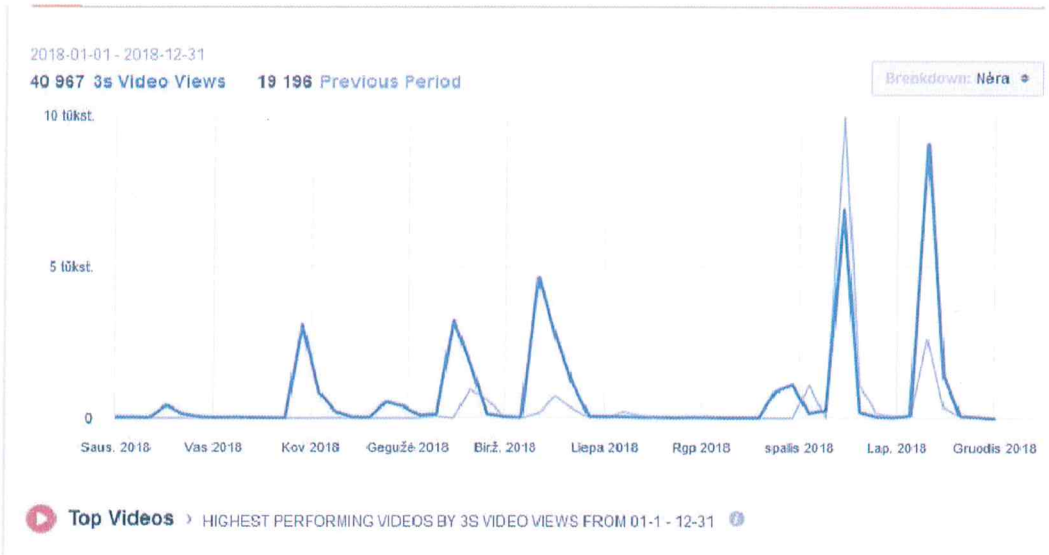

14 pav. Statistiniai duomenys „live" transliacijų peržiūrų skaičius 2018 m. 01-12 mėn.

2018 m. Įstaigos socialiniame tinkle facebook „sekėjų" skaičius, lyginant su 2017 m., padidėjo 76,10 proc., ir statistiniais duomenimis, 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 1866 asmenys. Centro sekėjų „Following/like" skaičiaus kitimas pavaizduotas 15 paveiksle.

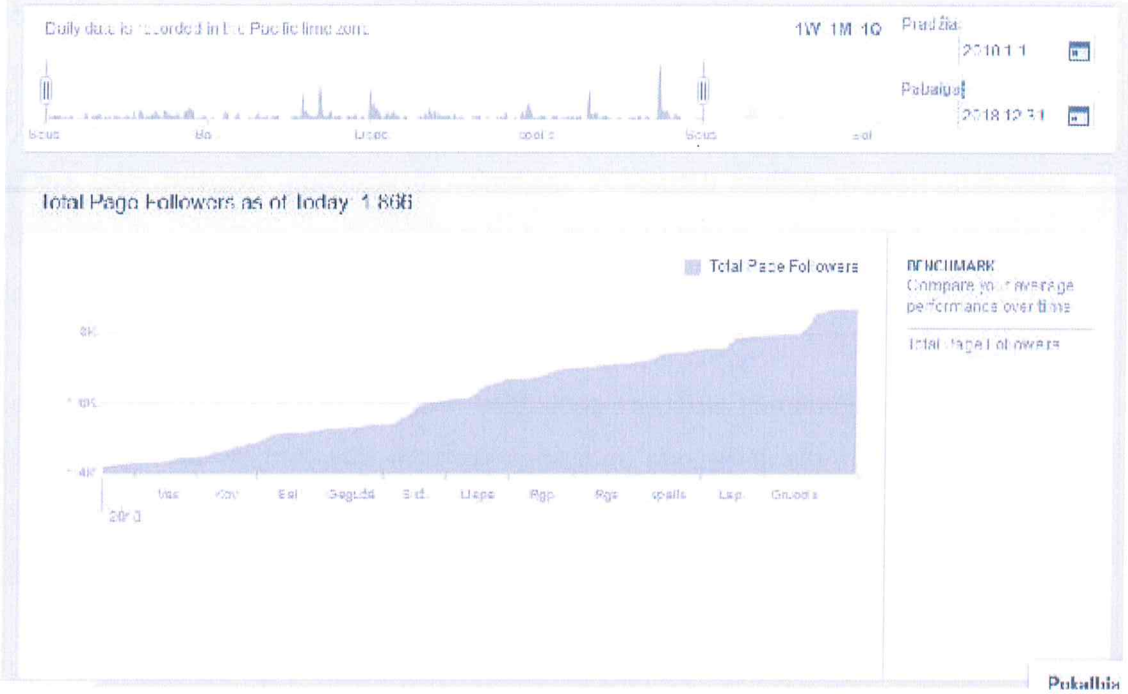

15 pav. Statistiniai duomenys „sekėjų“ skaičius 2018 m. 01-12 mėn.

Didesnį rezultatą pristatant Joniškio rajoną, kaip turizmui patrauklų kraštą, sąlygoja ir komunikacijos aktyvinimas, tad siekiant suaktyvinti keliautojų ir vietinių žmonių srautus masinių renginių metu bei mažinant sezoniškumo įtaką, miesto turizmo ištekliai buvo reklamuoti įvairiose rubrikose vietinės ir nacionalinės žiniasklaidos priemonėse. Apie Centro veiklą rašė rajoninis laikraštis „Sidabrė (123 kartų) ir „Joniškio dienos“ (5 kartus). Joniškio krašto turizmo išteklių reklama buvo publikuojama ir žurnale „Prie kavos“.

2018 m. gegužės 18 d. Joniškio kraštą aplankė internetinio naujienų portalo „Delfi“ žurnalistai, kurie paruošė vaizdo reportažą apie Joniškio rajoną, patraukliausias jo rajone esančias lankytinas gamtos vietas. Žurnalistus prie Mūšos tyrelio pelkės pasitiko Pelkių Laumė su savo mistinėmis istorijomis. Vėliau žurnalistams buvo aprodytas Kaliausių fabrikėlis ir jame pravesta edukacija.

Centras bendradarbiavo su tuometiniu Valstybiniu turizmo departamentu (VTD) (nuo 2019 m. sausio 1 d., VTD funkcijas vykdyti patikėta naujai įkurtai VšĮ „Keliauk Lietuvoje“). Teikė naujienas ir informaciją apie Joniškio rajono renginius, naujienas, turizmo išteklius. Įstaiga teikė informaciją (Centro lankytojų statistiką) VTD sukurtai Nacionalinei turizmo informacinei sistemai (NTIS).

Siekiant viešinti informaciją turistams apie lankomus objektus Joniškio regione, buvo imtasi iniciatyvos patikslinti, pateikti reikalingą informaciją internetinėms svetainėms – www.tourism.lt, www.joniskis.lt, www.manojoniskis.lt.

2018 metais, Centro iniciatyva, buvo užsakytas Joniškio turizmo rinkodaros tyrimas. Atsižvelgiant į gautos analizės rezultatus bei pasiūlymus, parengtas įstaigos veiklos planas, turizmo strategija, ko pasekoje, pirminė užduotis buvo - sukurti naują internetinę svetainę, nauju, turistui įsimenamu pavadinimu. Buvo pasirinktas domenas - visitjoniskis.lt, ir iš buvusios www.jvic.lt tapo

www.visitjoniskis.lt. Įstaigos vadovė pagal galimybes atnaujina internetinėje svetainėje www.visitjoniskis.lt ir soc. paskyroje esančią informaciją. Ataskaitiniais metais į internetinę svetainę sukelta daugiau nei 100 renginių, informacinių pranešimų ir pan. Dėl techninių dalykų svetainėje nebuvo galima užfiksuoti apsilankymo skaičiaus (seansų). Joje patalpinta visa turistui reikalinga informacija: Joniškio krašto lankomi objektai, maitinimo ir apgyvendinimo įstaigos, edukacinės programos, turistiniai maršrutai, renginiai, naujienos ir t.t. Informacija joje nuolat naujinama.

Centro teikiamos turizmo paslaugos sukuria ekonominio efekto neapčiuopiamumą, nes pasiektus veiklos rezultatus yra sudėtinga įvertinti kiekybiniais rodikliais. Lietuvoje ir pasaulyje turizmo informacijos centrų veiklos rezultatai, ekonominė nauda įprastai lieka už įstaigos ribų, o ne jos viduje (t. y. pajamas gauna lankytinų objektų savininkai, maitinimo, apgyvendinimo ir kt. turistams teikiančių paslaugų įmonės, ne pats Centras).

V. FINANSINĖ VEIKLA

Siekiant apskaičiuoti Centro veiklos ekonominį poveikį, galimi įvairūs skaičiavimai, kuriems būtina ekonomisto kompetencija. Pripažįstama, kad tiesioginis turizmo ir verslo informacijos centrų veiklos poveikis atsiranda pirminiuose turizmo ir verslo sektoriuose – apgyvendinime, restoranuose, transportavime, pramogose ir mažmeninėje prekyboje. Todėl ir Centro ekonominę naudą gauna Joniškio miesto ir rajono muziejai, edukacinių paslaugų teikėjai, gidai, apgyvendinimo, maitinimo, pramogų, mažmeninės prekybos ir kt. sektoriai.

Centro veiklos ekonominė nauda orientuota ne į įstaigos, kaip institucijos, o į bendrą Joniškio rajono svetingumą, ekonominę naudą, verslumo bei kitų rajono sektorių ekonominį augimą. Todėl dažniausiai turizmo ir verslo informacijos centrų ekonominis poveikis vertinamas ne pagal tiesiogiai įstaigų gaunamas pajamas (didžioji dalis vykdomų veiklų, teikiamų paslaugų turistams ir verslo atstovams ar fiziniams asmenims yra nemokamos arba suteikiamos mažesne nei rinkos kaina).

5.1. Ataskaitinio laikotarpio finansinis veiklos rezultatas

Centro finansavimo išteklius sudaro: Joniškio rajono savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos vykdyti Joniškio rajono savivaldybės ekonominės plėtros ir visuomeninių iniciatyvų skatinimo programos priemones; pajamos už parduotas prekes, keltų bilietus, paslaugas ir kitos pajamos.

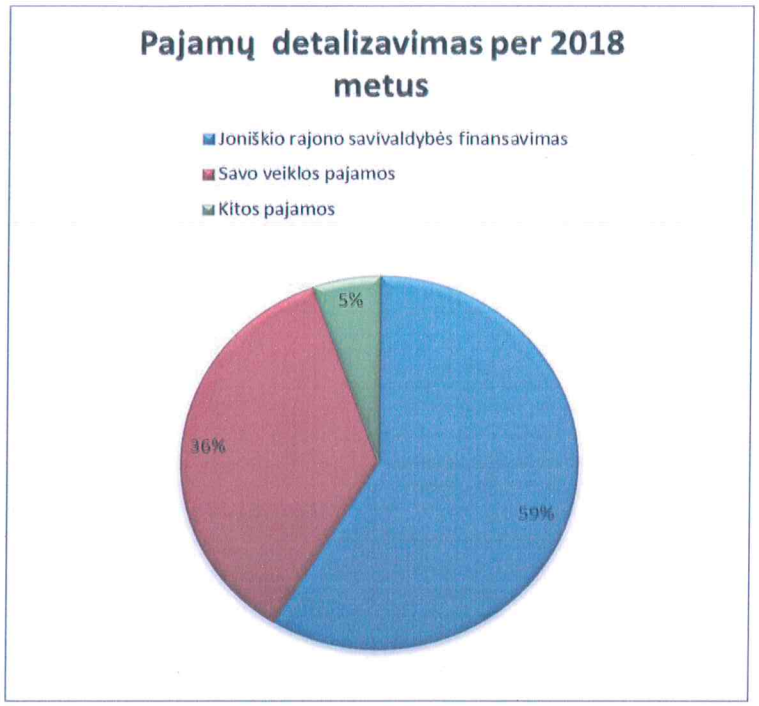

16 pav. 2018 metų finansiniai ištekliai šaltiniai, proc.

2018 m. Centro pajamas sudarė 71 080,49 Eur, iš kurių pajamos už suteiktas paslaugas sudarė 26 880,49 Eur.

7 lentelė. Joniškio TVIC veiklos rezultato palyginimas per praėjusius tris metus, eurais

Įstaigos veiklos rezultatas, metai	Eur
2016 m.	-1 505
2017 m.	2 027
2018 m.	4 996

5.2. Gautos ir uždirbtos lėšos bei sąnaudos

Per 2018 metus Centras vykdė Joniškio rajono savivaldybės „Kultūros paveldo puoselėjimas. Turizmas. Verslas“ skatinimo programas ir gavo finansavimą pagal pasirašytas finansavimo sutartis.

Per finansinius metus gautos ir uždirbtos lėšos pateikiamos 8 lentelėje, o Centro išlaidos pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius pateikiamos 9 lentelėje.

8 lentelė. Trijų paskutinių metų gautų lėšų palyginimas pagal finansavimo šaltinių/paslaugų rūšis

Eil. Nr.	Finansavimo šaltiniai/ paslaugų rūšis	Gautos ir uždirbtos lėšos, Eur			Ataskaitinių metų palyginimas su praėjusiais 2017 metais	
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	€ (+/-)	Proc.
Gautos lėšos (skirtas finansavimas):						

1.	Projektas Kultūros Tarybai	15 000	0	0	0	0
2.	Joniškio rajono savivaldybė	30 900	35 200	44 200	9 000	25,6
Uždirbtos lėšos:						
1.	Dokumentų rengimas, biuro paslaugos	580	6203	4292	-1911	-30,81
2.	Mokymai, kursų organizavimas	2321	3342	7869	4527	135,46
3.	Turizmo veiklos pajamos	1855	737	708	-29	-3,93
4.	Kelto bilietų pardavimas	14768	10847	8776	-2071	-19,09
5.	Prekių pardavimo pajamos	1283	2018	5235	3217	159,42
	Iš viso uždirbtų lėšų:	21240	23147	26880	3733	16,13
	Iš viso:	**67 140**	**58 347**	**71 080**	**12 733**	**21,8**

Pagal Centro apskaitos tvarką, pagrindinės veiklos pajamoms uždirbti patirta – 70 239 Eur sąnaudų. Šią sumą sudaro darbo užmokestis darbuotojams, socialinio draudimo išlaidos, ilgalaikio turto nusidėvėjimas, sunaudotos elektros, šiluminės energijos, ryšio paslaugų ir kitų komunalinių, transporto eksploatavimo sąnaudos, ūkinės prekės, parduotų prekių savikaina, žaliavos ir medžiagos bei kitos prekės ir paslaugos tiesiogiai priskirtos pagrindinei veiklai vykdyti.

9 lentelė. Trijų paskutinių metų sąnaudų palyginimas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	Išlaidos, Eur			Ataskaitinių metų palyginimas su praėjusiais 2017 metais	
		2016 m.	2017 m.	2018 m.	€ (+/-)	Proc.
1.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	287	89	275	186	209,0
2.	Komandiruotės	0	55	79	24	43,6
3.	Darbo užmokestis su mokesčiais	36 064	35 474	34 246	-1228	-3,5
4.	Autoriniai atlyginimai su mokesčiais	512	0	0	0	-
5.	Komunalinės paslaugos	1 848	2 734	2 463	-271	-9,9
6.	Lektorių paslaugos	200	35	180	145	414,3
7.	Transporto išlaikymo sąnaudos	181	0	0	0	-
8.	Viešinimo, sklaidos priemonių paslaugos	107	0	1 453	1453	-

9.	Kitos išlaidos:	38 328	20 072	31 543	11471	57,1
9.1	*Ryšių paslaugos*	1 004	953	775*	-178	-18,7
9.2	*Kelto bilietai*	14 604	14 492	9 027	-5465	-37,7
9.3	*Kanc. prekės, toneris, komp. priežiūra*	1 250	344	278	-66	-19,2
9.4	*Švaros prekės*	112	41	0**	-41	-100,0
9.5	*Kitos paslaugos*	21 358	2 667	20 438	17771	666,3
9.6	*Buhalterinės apskaitos vedimo paslauga*	0	1 575	1 800	225	14,3
	Iš viso	**77 527**	**58 459**	**70 239**	**11 780**	**20,2**

*Skaičius pateikiamas atskirai, bet nuo 2018 m. yra priskaičiuojamas į „Komunalinės paslaugos" eilutę
** Nuo 2018 m. įtraukiama į „Kitos paslaugos"

Lėšų naudojimo tikslinė paskirtis – plėtoti viešąsias paslaugas verslui bei skatinti vietinį darnųjį turizmą Joniškio rajone.

Įstaigos balansas, veiklos rezultatų ataskaita ir aiškinamasis raštas taip pat pridedami prie šios metinės veiklos rezultatų ataskaitos.

VI. 2019 METŲ CENTRO VEIKLOS PERSPEKTYVOS, PROBLEMOS IR PASIŪLYMAI

2019 metų numatomos veiklos perspektyvos:

1) aktyvi projektinė veikla, papildomų finansavimo šaltinių paieška, naujų veiklos formų taikymas;

2) turistinių maršrutų sudarymas ir ieškojimas finansinių galimybių juos pateikti nauju formatu;

3) produktyvus bendradarbiavimas su kitais turizmo ir verslo informacijos centrais, turizmo ar verslo asociacijomis, naujų partnerių paieška;

4) stiprinti esamus ryšius su Joniškio rajono kultūros įstaigomis, muziejais ir kitomis organizacijomis;

5) aktyviai bendradarbiauti su Joniškio verslininkų asociacija, vykdant bendrus projektus;

6) tradicinių, tokių kaip – verslo savaitės renginių ciklo, turistinio sezono atidarymo ir uždarymo renginių, organizavimas;

7) Naujų Žiemgališkąją Joniškio krašto kilmę reprezentuojančių renginių organizavimas;

8) „Pažinkime kaimynus Žiemgaloje" projekto sezono atidarymo renginio organizavimas;

9) Centro veiklos apimties didinimas ir įvaizdžio gerinimas;

10) vadybinės ir rinkodarinės veiklos gerinimas.

Problemos:

1. Viena iš problemų, su kuria susiduria Centras - žmogiškieji ištekliai. Nors įstaiga yra sudariusi sutartis su įvairiomis aptarnaujančiomis įmonėmis atskirų infrastruktūros rūšių

aptarnavimui – šilumos punkto priežiūros, apsaugos ir kt. – pastato administravimas vis tiek užima daug darbo laiko. Reikėtų papildomo darbuotojo, užsiimančio būtent patalpų ūkinių reikalų sprendimu, tačiau turimi finansiniai resursai neužtikrina jo išlaikymo.

2. Esant darbuotojų trūkumui, vykdant lėšų taupymą buvo priimtas sprendimas priimti darbuotojus, pasinaudojant Šiaulių teritorinės darbo biržos Joniškio skyriaus (nuo 2018 m. spalio 1 d. pakeistas įstaigos pavadinimas į Užimtumo tarnyba prie SADM) ESF projekto priemone „Naujas startas“ (įdarbinimas subsidijuojant). Nors tai leido sutaupyti lėšų, bet turėjo įtakos teikiamų turizmo paslaugų kokybei ir apimtims. Jauni žmonės neturėjo praktinės patirties, reikėjo laiko reikalingiems darbo įgūdžiams įgyti, todėl tai neleido pasiekti siekiamų didesnių Centro turizmo veiklos rezultatų.

3. Nepakankamas pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo išvystymas Joniškio rajone.

4. Dėl lėšų trūkumo yra sudėtinga išleisti naujų informacinių leidinių turistams, nors norėtųsi per metus išleisti jų didesnį tiražą įvairesnėmis kalbomis. Valstybinio turizmo departamento prie ŪM (VšĮ „Keliauk Lietuvoje“) duodama medžiaga nepatenkina atvažiuojančių turistų srautų ir dažnai dalinama medžiaga būna kelių metų senumo.

5. 2018 metais lėtai vyko projekto „Savivaldybes jungiančios turizmo informacinės infrastruktūros plėtra Šiaulių regione“ derinimo darbai, kuriame Centras dalyvauja partnerio teisėmis. Iki metų pabaigos, projekto veiklos buvo pradėtos įgyvendinti minimaliai, visi projekto darbai nukelti į 2019 metus.

6. Mažėja Joniškio rajono gyventojų skaičius ir užimtumas. Didėja migracija ir bedarbių skaičius. Tai mažina rajono darbo jėgos konkurencingumą, vietovės investicinį patrauklumą ir mūsų – potencialių klientų ratą.

7. Skeptiškas rajono verslininkų požiūris į savo ir įmonėse dirbančių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą.

8. Neproporcingas darbo užmokestis, esančiam darbo krūviui, mažėjanti Centro darbuotojų motyvacija.

9. Nedaug laiko ir resursų Centras gali skirti darbuotojų kompetencijos bei kvalifikacijos kėlimui. Apsiribota daugiausia dalyvaujant nemokamuose mokymuose ir seminaruose, organizuojamuose pačio Centro viduje.

10. Nusidėvėjusi kompiuterinė ir biuro įranga. O tai, tiesiogiai susiję su darbuotojų darbo produktyvumu ir atliktų darbų bei teikiamų paslaugų kokybe, todėl svarbu periodiškai ją atnaujinti.

Siūlymai:

1. Rasti papildomų lėšų Centro kompiuterinei ir biuro įrangai atnaujinti, viešinti vykdomas programas, verslo aplinką, verslo steigimo ir plėtros galimybės bei pačio Centro veiklą.

2. Racionalizuoti patalpų išnaudojimą: mažai naudojamas patalpas išnuomoti/leisti naudotis įmonėms, įstaigoms, organizacijoms sumažinant patalpų išlaikymo kaštus.

3. Sakralinio turizmo vystymas, didinantis piligrimų srautus rajone.

4. Siekti didinti Joniškio turizmo sektoriaus konkurencingumą, aktyviau viešinti turimą kultūrinį turizmą, kartu įtraukiant teikiamas papildomas paslaugas siūlančias įmones (pvz., edukacija + maitinimas); istoriniuose pastatuose ar muziejuose ir pan. organizuojamas parodas, kultūros renginius, vykstančias edukacinės programas.

5. Atnaujinti Joniškio verslo gidą, ne tik kaip rajono reprezentacijai skirtą leidinį, bet ir kaip potencialių investuotojų ar partnerių pritraukimo į rajoną galimybę.

Direktorė Jurgita Bučinskienė

Viešosios įstaigos
Joniškio turizmo ir verslo informacijos
centro 2018 m. veiklos ataskaitos
1 priedas

JONIŠKIO TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRO 2018 METŲ VERSLUMO UGDYMO IR VERSLO SKATINIMO PROGRAMOS VYKDYMAS JONIŠKIO RAJONE

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas, aprašymas	Įgyvendinimo laikotarpis	Pavadinimas, mato vnt.	Planuojamas pasiekimo rodiklis, vnt.	Įvykdyta (ketv.)				
					I	II	III	IV	Iš viso
Projektų/ paraiškų rengimas, administravimas ir vykdymas									
1.	Pagal skelbiamus kvietimus rengiami projektai, verslo planai, pildomos paraiškos ir konsultuojama projektų rengimo bei numatytų veiklų įgyvendinimo klausimais.	I- IV ketv.	ES fondams (paraiškų skaičius vnt.)	3	4	-	-	3	7
			Pagal Joniškio rajono savivaldybės SVV plėtros programos nuostatus (vnt.)	10	3	4	1	9	17
Verslo informacijos sklaida									
2.	Informacijos rinkimas, sisteminimas ir teikimas rajono SVV subjektams, nevyriausybinėms organizacijoms, pradedantiesiems verslininkams, fiziniams asmenims bei kt. juridiniams asmenims.	I- IV ketv.	Internetinėje svetainėje (straipsnių ir spausdintų informacijos vienetų skaičius vnt.)	10	9	7	3	2	21
			Vietinėje spaudoje (straipsnių skaičius, vnt.)	2			1	2	3
			Socialinėje paskyroje (informacinių pranešimų, straipsnių skaičius vnt.)	30	26	19	9	14	68
Konsultavimo paslaugos									
3.	Teikiamos konsultacijos verslo įmonių atstovams, asmenims, neturintiems savarankiškos veiklos patirties. Konsultacijos teikiamos verslo liudijimų,	I- IV ketv.	Suteiktų konsultacijų skaičius (vnt.)	900	259	247	301	256	1 066

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas, aprašymas	Įgyvendinimo laikotarpis	Pavadinimas, mato vnt.	Planuojamas pasiekimo rodiklis, vnt.	Įvykdyta (ketv.)				
					I	II	III	IV	Iš viso
	individualios pažymos išėmimo klausimais, Juridinių asmenų steigimo dokumentų rengimo, jų keitimo, verslo finansavimo galimybių paieškos, , ES struktūrinių fondų ir kitų šaltinių panaudojimo, projektų rengimo, bei buhalterinės apskaitos ir mokesčių aktualijų klausimais.								
			Sklaidos renginiai						
4.	Organizuojami (nemokami /mokami) seminarai, viešinimo renginiai, susitikimai ir pristatymai verslininkams, jaunimui ir kt. asmenims	I- IV ketv.	Organizuotų verslo informacijos sklaidos, renginių, seminarų ir mokymų skaičius (vnt.)	16	9	5	1	1	16
			Verslumo ir verslo plėtros skatinimas (organizuotų rajono verslo aplinkos pristatymų skaičius vnt.)						
5.	Pritraukti investuotojus ir verslo steigimąsi į Joniškio rajoną, parodant ir supažindinant su verslo sąlygomis, ištekliais ir verslo aplinka mūsų rajone bei sėkmingų verslų ir gerosios patirties praktika.	I- IV ketv.	Joniškio rajono darbo biržoje registruotiems bedarbiams ir jaunimui	2	1	1			2
			Renginys konkursas su Joniškio verslininkų asociacija	1				1	1
			Jaunimui mokyklose (renginių skaičius vnt.)	2	1	2			3
			Parodose, mugėse skaičius (vnt.)	1				2	3
			Priimtų savanorių ir praktikantų skaičius (vnt.)	10	8 prakt. 6 savanor.	2 prakt. 2 savanor.	1 savan.		19
			Mokamų paslaugų verslui teikimas						
6.	Projektų/paraiškų rengimas pagal užsakymus. Steigimo ir kitų dokumentų rengimas, biuro paslaugų teikimas, metinių	I- IV ketv.	Steigimo ir kitų dokumentų rengimas, vnt.	10	13	12	8	9	42
			Metinių finansinių ataskaitų teikimas Registrų centrui, vnt.	11	19	22	11	8	60

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas, aprašymas	Įgyvendinimo laikotarpis	Pavadinimas, mato vnt.	Planuojamas pasiekimo rodiklis, vnt.	Įvykdyta (ketv.)				
					I	II	III	IV	Iš viso
	finansinių ataskaitų teikimas RC, renginių/seminarų/mokymų organizavimas ir pan.		Renginių/seminarų/ mokymų organizavimas, vnt.	8	2	2	1	3	8
			Biuro paslaugų teikimas, patalpų ir įrangos nuoma, Eur	Pagal poreikį	102,26	429,37	370,20	53,94	955,77
Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas									
7.	Verslo literatūros analizavimas, domėjimasis naujovėmis verslo srityje.	I- IV ketv.	Dalyvavimas mokymuose, seminaruose	10	1	2	4	11	18
				Viso:					

Pildyta 2018-12-31 d.

Viešosios įstaigos
Joniškio turizmo ir verslo informacijos
centro 2018 m. veiklos ataskaitos
2 priedas

JONIŠKIO TURIZMO IR VERSLO INFORMACIJOS CENTRO 2018 METŲ TURIZMO PROGRAMOS VYKDYMAS JONIŠKIO RAJONE

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas, aprašymas	Įgyvendinimo laikotarpis	Pavadinimas, mato vnt.	Planuojamas pasiekimo rodiklis, vnt.	Įvykdyta (ketv.)				
					I	II	III	IV	Iš viso
Projektų rengimas, administravimas ir vykdymas									
1.	Rengiami projektai bei dedamos pastangos jų įgyvendinimui turizmo produktų kūrimui, išteklių viešinimui, turizmo infrastruktūros gerinimui.	I-IV ketv.	Paraiškų rengimas	**1**				1	1
			Dalyvavimas turizmo projektuose partnerio teisėmis (visus metus tęsiasi)	**4**	3	3	3	4	4
Turizmo informacijos sklaida									
2	Informacijos rinkimas, sisteminimas ir teikimas; platinama informacinė medžiaga, organizuojamos kelionės, akcijos, leidžiami lankstinukai, skrajutės ir pan. Ruošiami ir teikiami specializuoti turizmo informaciniai paketai.	I- IV ketv.	Suteiktos informacinės paslaugos, skaičius vnt. čia galėtų atsirasti dar atskiros priemonės, ES projekto įgyvendinimas	**2500**	131	314	1 696	1 089	3 230
			Sukurtas naujas turistinis maršrutas, skaičius vnt.	**2**	1	1			2
			Atlikta lankytinų objektų apžiūra ir atnaujintas jų nuotraukų archyvas (objektų skaičius, vnt.)	**100**	20	35	42	13	110
			Išleistų leidinių apie lankytinas vietas skaičius egz.	**1**	1				1
			Parengta ir patalpinta informacinių pranešimų internetinėje svetainėje, skaičius vnt.	**75**	11	26	19	20	76
			Parengta ir patalpinta infomacinių pranešimų socialiniuose tinkluose, skaičius vnt.	**300**	81	79	76	81	317

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas, aprašymas	Įgyvendinimo laikotarpis	Pavadinimas, mato vnt.	Planuojamas pasiekimo rodiklis, vnt.	Įvykdyta (ketv.)				
					I	II	III	IV	Iš viso
			Išplatinta leidinių, skaičius vnt.	**2500**	300	485	1 808	1 408	4 001
			Infoturas Joniškio rajone, skaičius vnt.	**1**			1		1
			Dalyvavimas infoture užsienio valstybėse, skaičius vnt.	**1**		1			1
			Suorganizuotos turistinės kelionės, skaičius vnt.	**2**	2		2		2
			Statistikos teikimas Valstybiniam turizmo departamentui prie Ūkio ministerijos skaičius vnt.	**4**	1	1	1	1	4
Įstaigos ir kitų internetinių svetainių valdymas									
3.	Informacijos sklaida skirta pradedantiems verslininkams ir verslą plėtojančioms įmonėms, Joniškio krašto žmonėms, atvykstantiems Lietuvos ir užsienio svečiams, turistams	I- IV ketv.	Duomenų ir informacijos naujinimas internetinėje svetainėje www.jvic.lt	**1**	1	1	1	Atnaujinta svetainė į visitjoniskis.lt	1
			Duomenų ir informacijos naujinimas socialiniame tinkle www.facebook.com/JoniškioTVIC	**1**	1	1	1	1	1
4.	Organizuojami seminarai, viešinimo renginiai, susitikimai ir pristatymai.	I- IV ketv.	Turizmo sezono atidarymo ir uždarymo šventė, skaičius vnt.	**2**		1	1		2
			Renginiai su partneriais, skaičius vnt.	**1**	1	1		5	8
			Parodos, mugės	**3**	2	1	1	2	6
5.	Suvenyrų asortimento plėtra, mokamų ekskursijų organizavimas, keltų bilietų/vizų pardavimas, ir t.t.	I- IV ketv.	Išplatinta suvenyrų, skaičius vnt.	**170**	107	70	3 337	1 101	4 615
			Suorganizuotų turistinių kelionių į Latviją, skaičius (vnt.)	**1**			1		1
			Kelto bilietų pardavimas	**Pagal poreikį**	12	6	9	15	42
Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas									

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas, aprašymas	Įgyvendinimo laikotarpis	Pavadinimas, mato vnt.	Planuojamas pasiekimo rodiklis, vnt.	Įvykdyta (ketv.)				
					I	II	III	IV	Iš viso
6.	Turizmo literatūros analizavimas, domėjimasis naujovėmis turizmo srityse.	I- IV ketv.	Dalyvavimas mokymuose, seminaruose	3		4	2	1	7
			Dalyvavimas turizmo informacijos centrų asociacijos veikloje	2		1	1		2
				Viso:					

Pildyta 2018-12-31 d.